

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2004
31.12.2003

Täitemenetluse seadustik

Vastu võetud 21.06.1993
RT I 1993, 49, 693
jõustumine 31.07.1993

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
27.10.1993	RT I 1993, 72, 1019	04.12.1993
16.12.1993	RT I 1994, 1, 5	06.01.1994
22.02.1994	RT I 1994, 16, 290	18.03.1994
16.11.1994	RT I 1994, 89, 1515	19.12.1994
15.02.1995	RT I 1995, 22, 327	20.03.1995
22.02.1995	RT I 1995, 30, 380	31.03.1995
20.12.1995	RT I 1996, 3, 57	01.09.1996
08.01.1996	RT I 1996, 6, 101	05.02.1996
13.11.1996	RT I 1996, 83, 1487	14.12.1996
11.12.1996	RT I 1997, 1, 4	01.03.1997
18.12.1996	RT I 1997, 5, 30	24.01.1997
18.12.1996	RT I 1997, 5, 32	01.02.1997
12.03.1997	RT I 1997, 24, 364	03.04.1997
19.03.1997	RT I 1997, 29, 447	25.04.1997
terviktekst RT paberandjal	RT I 1997, 43, 723	
22.04.1998	RT I 1998, 41, 625	20.05.1998
13.05.1998	RT I 1998, 51, 756	19.06.1998
11.06.1998	RT I 1998, 61, 981	16.07.1998
10.11.1998	RT I 1998, 103, 1695	01.04.1999
10.02.1999	RT I 1999, 18, 302	05.03.1999
17.02.1999	RT I 1999, 27, 380	01.04.1999
15.12.1999	RT I 1999, 95, 845	01.01.2000
14.03.2000	RT I 2000, 28, 167	16.04.2000
19.04.2000	RT I 2000, 35, 222	01.07.2000
14.06.2000	RT I 2000, 58, 376	01.12.2000
07.02.2001	RT I 2001, 21, 113	01.03.2001
terviktekst RT paberandjal	RT I 2001, 29, 156	
10.04.2001	RT I 2001, 43, 238	01.06.2001
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
12.06.2002	RT I 2002, 56, 350	01.09.2002
terviktekst RT paberandjal	RT I 2002, 83, 489	
11.12.2002	RT I 2002, 110, 654	09.01.2003, osaliselt 1. 02. 2003
15.01.2003	RT I 2003, 13, 64	01.07.2003
29.01.2003	RT I 2003, 20, 116	10.03.2003
11.02.2003	RT I 2003, 23, 142	01.01.2004
12.02.2003	RT I 2003, 23, 146	17.03.2003
12.02.2003	RT I 2003, 26, 156	21.03.2003
17.12.2003	RT I 2003, 83, 556	01.01.2004ja 2. 01. 2004

I. osa

ÜLDSÄTTED

§ 1. Täitmisele kuuluvad lahendid

- (1) Käesoleva seadustiku alusel kuuluvad täitmisele järgmised lahendid (edaspidi *täitedokumendid*):
- 1) kohtuotsused ja -määrused tsiviilasjades;
 - 2) kohtuotsused ja -määrused kriminaalasjades rahalises sissenõudes seisnevate kriminaalkaristuste, kriminaalmenetluse kulude ja muude rahaliste sissenõuete kohta;
 - 3) kohtuotsused ja -määrused väärteloasjades väärtelo eest karistusena mõistetud rahatrahvi, väärtelomenetluse kulude ja muude rahaliste sissenõuete kohta;
 - 3¹) halduskohtu otsused ja määrused rahatrahvide, kohtukulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete kohta;
 - 4) vahekohtute otsused;
 - 5) välisriigi kohtute otsused ja muud täitedokumendid vastavalt Eesti Vabariigi poolt sõlmitud välislepingutele, välja arvatud otsused ja täitedokumendid kriminaalasjades vangistuse täitmise osas
 - 6) kohtuvälise menetleja otsused ja määrused väärtelo eest karistusena mõistetud rahatrahvi, väärtelomenetluse kulude ja muude rahaliste sissenõuete kohta;
 - 7) riikliku eestkoste ja hooldusorganite otsused;
 - 8) notariaalselt tõestatud lepingulistest suhetest tulenevad varalised nõuded;
 - 9) maksuhalduri haldusaktid maksukohustuste ja muude rahaliste kohustuste sundtäitmise kohta;
 - 10) seadusega ettenähtud vormis sõlmitud abieluvara lepingust tulenevad varalised nõuded;
 - 11) arbitraaži otsused;
 - 12) kohtutäituri otsused kohtutäituri tasu ning tagaotsimiskulude kohta;
 - 13) notariaalselt tõestatud kokkulepe nõude kohta, mis näeb ette kindlaksmääratud rahasumma tasumise või asendatavate asjade või väärtepaberite kindlaksmääratud koguses üleandmise ja mille kohaselt võlgnik on nõustunud kohese sundtäimisega. Nõudeks, mis näeb ette kindlaksmääratud rahasumma tasumise, loetakse ka pandilepingust tulenev nõue, mille puhul peab kohese sundtäitmise kokkulepe sisalduma ka pandilepinguga tagatava nõude kohta koostatavas kokkuleppes;
 - 14) notariaalselt tõestatud kokkulepe, mis näeb ette kinnisasja igakordse omaniku kohustuse alluda kohesele sundtäimisele teatud hüpoteegiga tagatud nõude rahuldamiseks. Kokkuleppe kohta peab olema tehtud märke kinnistusraamatusse. Kui kinnisasja omanik ei esita vastuväiteid vastavalt käesoleva seadustiku § 23 2. lõikele, ei kohaldata asjaõiguseaduse (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509) § 352 3. lõikes sätestatud;
 - 15) sundenampakkumise akt, mille alusel on toimunud enampakkumisel kinnisasja ostnud isiku sissekandmine omanikuna kinnistusraamatusse, kinnisasja valduse väljanõudmisel. Sundtäitmist ei toimu eelmainitud täitedokumendi alusel juhul, kui valdaja valdab asja õiguse alusel, mis ei ole kustunud sundtäitmise tõttu;
 - 16) maavanema otsused kinnisasjade sundvõõrandamismenetluses;
 - 17) töövaidluskomisjoni otsused;
 - 18) uurija määrused varalise karistuse mõistmiseks vajalike andmete kindlakstegemiseks ning menetluskulude kohta;
 - 19) Maksuameti ettekirjutused tasumata riigilõivu sissenõudmise asjades;
 - 20) notari tasu maksmise arve;
 - 21) liikluskindlustuse lepingu kindlustusmaks ja maksevaba perioodi kolme- või kuuekordse kindlustusmaks sissenõudmisel liikluskindlustuse kindlustusandja nõudel;
 - 22) parkimisjärelvalve teostamisel tehtud viivistasu otsus;
 - 23) üürikomisjoni otsused;
 - 24) rakenduskõrgkooli seaduse (RT I 1998, 61, 980; 1999, 10, 150; 102, 908; 2000, 54, 350; 78, 496; 2001, 65, 375; 2002, 56, 348; 61, 375; 90, 521) §-s 27³ nimetatud õppekulude, politseiteenistuse seaduse (RT I 1998, 50, 753; 104, 1742; 2000, 10, 57; 28, 167; 2001, 7, 17; 85, 511; 2002, 53, 336; 61, 375) §-s 35 nimetatud koolituskulude ja vangistusseaduse (RT I 2000, 58, 376; 2002, 84, 492; 90, 521; 2003, 4, 20) §-s 118 nimetatud ettevalmistusteestuse kulude hüvitamise korraldused ja käskkirjad;
 - 25) õiguskantsleri kinnitatud kokkulepe lepitusmenetluses;
 - 26) välisministri ettekirjutus konsulaarseaduse (RT I 2003, 78, 527) alusel antud rahalise abi tagastamise kohta.
- (2) Täitedokumentide täitmise kord määratakse kindlaks käesoleva seadustiku ja teiste õigusaktidega. [RT I 2003, 83, 556 - jõust. 01.01.2004]

1. peatükk

TÄITMISE KORRALDUS

§ 2. Täitmise korraldus

Käesoleva seadustiku §-s 1 loetletud kohtuotsuste, -määruste ja muude käesoleva seadustikuga ettenähtud täitedokumentide täitmist korraldavad kohtutäituriid.

§ 3-9. [Kehtetud]

2. peatükk

§ 10-19. [Kehtetud]

§ 20-22. [Välja jäetud - 19. 03. 1997]

II. osa TSIVIILNÕUETE TÄITMINE

3. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 23. Täitemenetluse algatamine

(1) Täitemenetlus algatatakse sissenõudja avalduse ning sellele lisatud täitedokumendi alusel.

(2) Sissenõudja avaldus esitatakse kohtutäiturile kirjalikult ja selles märgitakse:

- 1) kohtutäituri nimi;
- 2) sissenõudja isikukood või sünniaeg, elukoht ja sidevahendite numbrid; juriidilise isiku puhul äriregistri kood, asukoht ja sidevahendite numbrid; kui sissenõudjal on esindaja, siis tema nimi ja esindust tõendav dokument;
- 3) käesoleva lõike punktis 2 märgitud andmed võlgniku kohta, millele võimaluse korral lisatakse andmed võlgniku vara kohta;
- 4) avaldusele lisatud dokumentide loetelu.

(3) Peale kohtuotsuse ja valitsusasutuse otsuse esitatakse täitedokument algdokumendina või selle notariaalselt või sellega võrdsustatud korras tõestatud ärakirjana. Kohtuotsuse võib esitada kohtu kantselei väljastatud ärakirjana.

(4) Kui kohtutäiturile on esitatud käesoleva seadustiku § 1 1. lõike punktides 8, 10, 13, 14 või 23 nimetatud täitedokument, saadab ta võlgnikule või kinnisasja omanikule täitedokumendi saamise kohta teate, milles viitab õigusele esitada vastuväide ning selgitab vastuväite esitamata jätmise tagajärgi. Teatele lisatakse täitedokumendi ära kiri. Täitemenetlus algatatakse võlgniku või omaniku poolt täitedokumendi kättesaamisest arvates kahe nädala möödudes, kui:

- 1) võlgnik või kinnisasja omanik ei esita kohtutäiturile vastuväidet ja
- 2) sissenõudja esitab lisaks käesoleva seadustiku § 1 1. lõike punktides 13 ja 14 nimetatud täitedokumentidele ka lihtkirjalikus vormis sõlmitud võlaõigusliku lepingu. Vastuväide vormistatakse kaebusena, mille lahendamisele ja edasikaebamisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 77 2.-4. lõiget.

(5) Kui täitedokumendiks on kohtutäituri tasu maksmise otsus, algatab kohtutäitur selle alusel täitemenetluse ja järgib käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud. Võlgnik võib esitada vastuväite 4. lõikes ettenähtud korras. Täitemenetluse algatamisele ei kohaldata 2.-3. lõikes sätestatud.

[RT I 2003, 23, 146 - jõust. 17.03.2003]

§ 24. Täitetoimiku avamine

(1) Kohtutäitur registreerib täitedokumendi ettenähtud vormis. Võlgniku kohta avatakse täitetoimik.

(2) Justiitsminister võib kehtestada täitedokumentide ja täitetoimingute elektroonilise registreerimise korra.

§ 25. Võlgnik ja sissenõudja

(1) Käesoleva seadustiku mõttes on võlgnik kohustatud isik, kelle vastu on sundtäitmisele esitatud täitedokument varaliste või mittevaraliste tsiviilnõuete täitmiseks.

(2) Käesoleva seadustiku mõttes on sissenõudja õigustatud isik, kelle kasuks on sundtäitmisele esitatud täitedokument varaliste või mittevaraliste tsiviilnõuete täitmiseks.

§ 26. Võlgniku ja sissenõudja õigused ning kohustused

(1) Võlgnikul ja sissenõudjal on õigus viibida täitetoimingute juures, tutvuda täitetoimikuga, saada täitemenetluse kohta õiendeid ja teha avaldusi ning nõuda nende kandmist kohtutäituri aktidesse, sõlmida omavahel kokkuleppeid, esitada arvamusi vara kuuluvuse ja hinna kohta ning kaevata kohtutäituri tegevuse peale kohtutäiturile või kohtusse.

(2) Võlgnikul ja sissenõudjal on õigus kutsuda kõigi täitetoimingute juurde kuni kaks tunnistajat. Tunnistajad ei saa tasu ja nende mitteilmumine ei peata täitedokumendi täitmist.

(2¹) Võlgnik ja sissenõudja on kohustatud teatama kohtutäiturile käesoleva seadustiku § 23 2. lõike punktides 2 ja 3 nimetatud andmete muutumisest.

(3) [kehtetu]

§ 27. Kohtutäituri toimingute üldalused

(1) Täitmist teostavad võlgniku elukohajärgse või tema vara asukohajärgse maa- või linnakohtu tööpiirkonna kohtutäiturid. Kui võlgnikuks on juriidiline isik, toimub täitmine tema asukoha või vara asukoha järgi.

(2) Kui võlgnik lahkub teise kohtutäituri tööpiirkonda ja tema endisesse elukohta ei jää vara, millele saaks sissenõuet pöörata, koostab kohtutäitur selle kohta akti ja saadab täitedokumendi sissenõudja avalduse alusel võlgniku uue elukoha järgsele kohtutäiturile.

(3) Mittetööpäevadel ja öisel ajal, see on kella 22-st kuni kella kuueni teostatakse täitetoiminguid ainult edasilükkamatutel asjaoludel.

§ 28. Kohtutäituri õigused ja kohustused

(1) Kohtutäitur on kohustatud tarvitusele võtma kõik seadusega lubatud abinõud täitedokumendi täitmiseks ning selgitama täitemenetluses osalevatele isikutele nende õigusi ja kohustusi.

(2) Kohtutäituril on õigus käesoleva seadustiku § 1 1. lõike punktides 1-3 ja 5 nimetatud täitedokumendi või eraldi kohtumääruse alusel siseneda võlgniku otseses valduses olevatesse ruumidesse või territooriumile ning võlanõude katteks teha kindlaks vara ja see arestida. Kohtumäärus tehakse hiljemalt tööpäeval, mis järgneb kohtutäiturilt avalduse saamisele.

(3) Kui kohtutäiturit ei lubata ruumidesse, on tal õigus kasutada sisenemiseks jõudu.

(4) Kohtutäituril on õigus täitedokumendi täitmiseks võtta tarvitusele järgmised sunniabinõud:

- 1) pöörata sissenõue võlgniku varale selle arestimise ja müümise teel;
- 2) pöörata sissenõue võlgniku hoiusele;
- 3) pöörata sissenõue võlgniku rahale ja varale, mis on teiste isikute käes;
- 4) võtta võlgnikult ära kohtuotsuses või määruses märgitud esemed ja anda üle sissenõudjale;
- 5) võtta tarvitusele muud täitedokumendis märgitud seaduslikud abinõud.

(5) Kohtutäituril on õigus kutsuda sissenõudja ja võlgnik büroosse täitemenetluse korra kooskõlastamiseks käesoleva seadustikuga ettenähtud piires ning täitedokumendiga tutvumiseks.

(6) Kohtutäituril on õigus võtta sissenõudjalt ja võlgnikult ning teistelt isikutelt vastu täitmiseks vajalikke suulisi ja kirjalikke teateid. Kohtutäitur peab teated kandma täitetoimikusse.

(7) Kohtutäitur ei või täitmist iseseisvalt pikendada või ajatada ega muuta otsuse täitmise viisi ja korda.

(8) Kohtutäituril ei ole õigust iseseisvalt vabastada vara arestist, peatada või lõpetada täitmist ja tagastada täitedokumente ilma sissenõudja kirjaliku avalduseta, välja arvatud juhul, kui nõue on täielikult rahuldatud.

(9) Kohtutäituril on õigus vajalikel juhtudel nõuda abi politseilt.

(10) Kohtutäituril on õigus eemaldada täitetoimingu läbiviimise juures isikuid, kes oma tegude või käitumisega takistavad täitmist.

(11) [kehtetu]

§ 28¹. Täitetoimingu tegemine isiklikult

(1) Kohtutäitur teeb täitetoimingu isiklikult. Ta ei või täitetoimingu tegemist üle anda teisele isikule, kui seadus ei sätesta teisiti.

(2) Kohtutäitur võib täitetoimingu tehes kasutada tema juures väljaõppel oleva kohtutäituri kandidaadi või büroo töötaja abi. Kohtutäitur ei või üle anda järgmisi toiminguid:

- 1) täitemenetluse algatamine, peatamine ja lõpetamine;

- 2) vallasvara enampakkumine või muul viisil müümine;
- 3) kinnisvara arestimine ja enampakkumine;
- 4) ostetud vara üleandmine ja müümata vara üleandmine;
- 5) vara müügist saadud raha jaotamine;
- 6) täitekulude väljamõistmine;
- 7) täitedokumendi täitmine lapse üleandmise asjas.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatata toimingud kinnitab kohtutäitur oma pitseriga.

(4) Täitetoimingu taotlejal on õigus pöörduda toiminguga seoses vahetult kohtutäituri poole.

§ 28². Täitetoimingu tegemisest keeldumine

(1) Kohtutäitur keeldub täitetoimingu tegemisest ainult seaduses sätestatud põhjustel.

(2) Kui kohtutäitur keeldub täitetoimingu tegemast, teatab ta sellest asjaomasele isikule ja põhjendab keeldumist, samuti selgitab keeldumise peale kaebamise korda keeldumisest alates viie päeva jooksul.

§ 29. Kohtutäituri esialgsed toimingud täitemenetluses

(1) Algatanud täitemenetluse, saadab kohtutäitur võlgnikule ja vajalikel juhtudel ka sissenõudjale kutse ilmuda kohtutäituri vastuvõtule ning teeb võlgnikule ettepaneku täitedokumendi vabatahtlikuks täitmiseks. Kui seaduse ega kohtuotsusega ei ole kindlaks määratud vabatahtliku täitmise tähtaega, võib kohtutäitur mõjuvatel põhjustel määrata võlgnikule tähtaja täitedokumendi vabatahtlikuks täitmiseks. Kui võlgnik on riik ja seaduse ega kohtuotsusega ei ole kindlaks määratud vabatahtliku täitmise tähtaega, määrab kohtutäitur vabatahtliku täitmise tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.

(2) Sissenõudjaga kooskõlastatakse, kas ta soovib sissenõude pööramist võlgniku varale, ning selgitatakse täitmise korda.

(3) Kui võlgnik soovib võlasumma tasuda osade kaupa vabatahtlikult ja kui sissenõudja on sellega nõus või kui on tegemist perioodiliste maksetega, lepitakse kokku summades, mida võlgnik kohustub igakuiselt sissenõudjale tasuma. Kokku lepitakse samuti muudes täitmisega seotud küsimustes. Võlgnik annab allkirja selle kohta, et ta on teadlik oma kohustustest ja kokkuleppe mittetäitmise tagajärgedest. Sissenõudja kinnitab oma allkirjaga, et nõustub kokkuleppe tingimustega.

(4) Kui võlgnik ja sissenõudja on kokku leppinud võlasumma tasumises perioodiliste maksetena, kuid ei jõua kokkuleppele maksete suuruses, määrab kohtutäitur igakuiselt tasumisele kuuluvad summad ja maksmise kuupäevad, samuti lahendab muud täitmisega seotud küsimused. Võlgnik ja sissenõudja annavad allkirja selle kohta, et nad on teadlikud võlgnikule tasumiseks määratud igakuise summa suurusest. Allkirja andmisest keeldumine fikseeritakse toimikus ning võlgnikule ja sissenõudjale selgitatakse nende õigust summa suurusega mittenõustumisel esitada avaldus kohtusse. Avalduse esitamine ei peata summade sissenõudmist. Avalduse rahuldamise korral teeb kohtutäitur tasaarvestuse.

(5) Mõjuvatel põhjustel võib sissenõudja või võlgniku soovil kokkuleppe tingimusi täitemenetluse käigus muuta.

[RT I 2003, 23, 146 - jõust. 17.03.2003]

§ 29¹. Täitekutse

(1) Võlgnikule, sissenõudjale, asjatundjale ja teistele täitetoimingust osavõtivatele isikutele (edaspidi *täitemenetlusosaline*) teatatakse täitetoimingust ning nende kohustustest kirjaliku täitekutsega. Kohtutäitur võib täitekutse edastada ka faksiga või muu kirjalikku taasesitamist võimaldava sidevahendiga. Sel viisil edastatud tekst lisatakse täitetoimikusse.

(2) Kui täitemenetlusosaline ei ilmu kohtutäituri kutse peale kohtutäituri büroosse või kui tema viibimiskohta ei teata, kutsutakse isik välja kuulutuse kaudu.

(3) Kuulutus avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(4) Kuulutuses märgitakse:

- 1) kutsutava isiku nimi;
- 2) kohtutäituri nimi ja tema büroo aadress;
- 3) ilmumise aeg ja koht;
- 4) kellena isik välja kutsutakse;
- 5) ilmumata jätmise tagajärjed.

(5) Kuulutuse avaldamist käesoleva paragrahvi 3. ja 4. lõike kohaselt vaadeldakse täitekutse kätteandmisena täitemenetlusosalisele.

(6) Täitekutse vormi kehtestab justiitsminister.
[RT I 2003, 23, 146 - jõust. 17.03.2003]

§ 30. Võlgniku vastutus täitedokumendi täitmisest kõrvalehoidumise eest

(1) Kui võlgnik ei tasu kokkuleppe alusel igakuiselt tasumisele kuuluvaid summasid, arvestab kohtutäitur igakuulisele tasumata summale juurde 10 protsenti viivist iga tasumata kuu eest ning see nõutakse sisse võlgnikult sissenõudja kasuks.

(2) [Kehtetu - RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

(3) Seadusega ettenähtud juhtudel kannab võlgnik kriminaalvastutust.

§ 31. Täitmisele kuuluva täitedokumendi selgitamine

Täitmisele kuuluva täitedokumendi ebaselguse korral on kohtutäitur kohustatud selgituse saamiseks pöörduma täitedokumendi teinud organi (ametiisiku) poole. Täitedokumendi selgitamine toimub seadusega sätestatud korras.

§ 32. Täitmise pikendamine ja ajatamine, täitmise viisi ja korra muutmine

Asjaolude korral, mis teevad täitmise raskeks või võimatuks, on kohtutäituril õigus tõstatada täitedokumendi teinud organi (ametiisiku) ees küsimus täitmise pikendamise või ajatamise või otsuse täitmise viisi ja korra muutmise kohta. Kohtutäituri avaldus vaadatakse läbi seadusega sätestatud korras.

§ 33. Täitetoimingute edasilükkamine

Kohtutäitur võib täitetoimingute läbiviimist edasi lükata ainult sissenõudja kirjaliku avalduse alusel.

§ 34. Täitemenetluse peatamine

(1) Kohtutäitur peatab täitemenetluse:

- 1) võlgniku surma korral, kui kohtu poolt tuvastatud õigussuhe võimaldab õigusjärglust;
- 2) võlgniku teovõime kaotusel;
- 3) võlgniku viibimisel ajateenistuses või õppekogunemisel;
- 4) vara arestist vabastamise hagi esitamisel selle vara osas, mille suhtes hagi esitati;
- 5) [kehtetu]
- 6) ametiisiku otsuse järgi, kellele on seadusega antud täitmise peatamise õigus;
- 7) võlgniku tagaotsitavaks kuulutamisel;
- 7¹) sissenõudja avalduse alusel;
- 8) [kehtetu]

(2) Kohtutäitur võib täitemenetluse peatada:

- 1) [kehtetu];
- 2) riikliku või ühiskondliku kohustuse täitmisele kaasatud võlgniku avalduse alusel;
- 3) võlgniku pikaajalisel komanderingus viibimisel;
- 4) võlgniku raske haigestumise korral või tema viibimisel raviasutuses;
- 5) kohtutäituri tegevuse peale kaebuse esitamisel;
- 6) ametiisiku tegevuse peale kaebuse esitamisel;
- 7) võlgniku tunnistamisel maksejõuetuks;
- 8) sissenõudmise võimatuse tõttu.

(3) Täitemenetluse peatamisel jäävad kõik teostatud täitetoimingud jõusse. Täitemenetlus uuendatakse pärast selle peatamist tinginud asjaolude äralangemist.

§ 35. Täitemenetluse lõpetamine

(1) Täitemenetlus lõpetatakse:

- 1) sissenõudja kirjalikul loobumisel oma nõudest;
- 2) füüsilisest isikust sissenõudja või võlgniku surma korral, kui nõudeõigused või kohustused ei saa üle minna surnud isiku pärijatele;
- 2¹) juriidilisest isikust sissenõudja või võlgniku lõpu korral, kui nõudeõigused või kohustused ei saa üle minna lõppenud juriidilise isiku õigusjärglasele;
- 3) täitedokumendi muutmisel või tühistamisel;
- 4) kui nõue kohtutäituri ametialase arveldusarve vahendusel täielikult rahuldatakse või kui sissenõudja esitab kirjaliku avalduse selle kohta, et võlgnik on täitedokumendi täitnud;
- 5) võlgniku poolt sellise täitedokumendi esitamisel, millega on sissenõudjalt võlgniku kasuks välja mõistetud summa ja see on võrdne või suurem võlgnikult sissenõudmisele kuuluvast summast.

(2) Sissenõudja loobumisel nõudest kokkuleppel võlgnikuga rakendatakse seadusega kindlaksmääratud korda.

(3) Lõpetatud täitemenetlust ei saa uuesti alustada.

§ 36. Täitemenetluse peatamise või lõpetamise kord

(1) Täitemenetluse peatamise või lõpetamise otsustab kohtutäitur.

(2) [kehtetu]

(3) Täitemenetluse peatamisest või lõpetamisest teatatakse täitedokumendi teinud organile.

§ 37. Täitmisele kuuluva dokumendi täitmiselt tagastamine

Täitedokument tagastatakse täitmiselt sissenõudjale tema kirjaliku avalduse alusel või juriidilise isiku lõppemisel, kui tal puudub vara, millele sissenõuet pöörata. Sissenõudjal on igal ajal õigus taotleda täitedokumendi edasist täitmist.

§ 38. Kohtutäituri taandamine

(1) Kohtutäitur ei või täitemenetlust läbi viia ja peab ennast taandama, kui:

1) ta on täitemenetlusosaline või selle esindaja;

2) ta on täitemenetlusosalise sugulane või hõimlane;

3) täitemenetlusosaline on või on olnud tema abikaasa või elukaaslane;

4) ta ise on otse või kaudselt huvitatud sundtäitmisest või kui on muid asjaolusid, mis tekitavad kahtlust tema erapooletuses.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud asjaoludest peab kohtutäitur viivitamata teatama oma tööpiirkonna kohtule.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel võib esitada kohtutäituri taandamise taotluse täitemenetlusosaline või tema esindaja.

(4) Taandamise taotlus peab olema põhistatud. Taandamise taotlust on võimalik esitada kogu täitemenetluse jooksul, kuid viivitamata pärast taandamise aluse teatavakssaamist.

(5) Kohtutäituri taandamise otsustab kohus. Kohus kuulab ära kohtutäituri ja täitemenetlusosaliste või nende esindajate arvamuse. Kohus otsustab määrusega. Määruse peale saab esitada erikaebuse ringkonnakohtule, kuid kaebuse esitamine ei peata täitetoiminguid.

(6) Kohtutäituri taandamise korral antakse täitedokument kohtumääruse alusel üle teisele kohtutäiturile.

(7) Kui taandatakse kõik ühte piirkonda teenindavad kohtutäiturid, antakse täitedokument kohtumääruse alusel täitmiseks võlgniku elu- või asukohale kõige lähemal asuvale kohtutäiturile.

§ 39. [kehtetu]

§ 40. Võlgniku tagaotsimine

(1) Kui võlgniku elukoht ei ole teada, kuulutab kohtutäitur võlgniku tagaotsitavaks. Otsus saadetakse täitmiseks kohtutäituri teenindatava piirkonna politseiprefektuuri.

(2) Politseiprefektuuri avalduse alusel teeb kohtutäitur otsuse võlgnikult tema tagaotsimise kulude sissenõudmiseks selle kasuks, kes on need kandnud.

§ 41. Võlgniku sundtoomine

Kui võlgnik ei ilmu kohtutäituri kutse peale kohtutäituri bürosse, võib kohtuniku määruse alusel rakendada tema suhtes riigi kulul sundtoomist. Sundtoomise kulud mõistetakse võlgnikult välja kohtuniku määrusega ja need kantakse riigieelarvesse. Sundtoomise korraldab elukohajärgne politseiasutus.

§ 42. Täitekulud

(1) Täitekuludeks on sissenõudja ja kohtutäituri poolt täitemenetluse läbiviimiseks tehtud vajalikud kulutused. Vajalikeks kulutusteks ei loeta täitemenetluse algatamisel või menetluse käigus tekkinud õiguslike küsimuste lahendamiseks kohtutäituri või sissenõudja poolt kasutatud õigusabi kulusid. Kohtukulude kandmise otsustab kohus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule (RT I 1998, 43–45, 666; 108/109, 1783; 1999, 16, 271; 31,

425; 2000, 51, 319; 55, 365; 2001, 21, 113; 34, 186; 53, 313; 93, 565; 2002, 29, 174; 50, 313; 53, 336; 64, 390; 92, 529; 2003, 13, 64).

(2) Täitekulud kannab võlgnik. Täitekulud nõutakse võlgnikult sisse kohtutäituri otsuse alusel.

(3) Kui tegemist on suuremahuliste nõuete täitmisel tekkivate eriti suurte täitekuludega, nagu kaupade veokulud, ladustamiskulud, valvekulud ja muu sarnane, võib kohtutäitur oma otsusega nõuda sissenõudjalt täitekulude ettemaksmist kohtutäituri ametialasele arveldusarvele kindlaksmääratud tähtajaks. Kui täitekulud on võlgnikult täielikult sisse nõutud, tagastab kohtutäitur sissenõudjale täitekulude ettemaksu. Täitekulude ettemaksu ei või nõuda:

1) füüsiliselt isikult, kes esitab täitmiseks täitedokumendi, mis tehti kohtumenetluses, milles ta täielikult või osaliselt vabastati õigusabi või riigilõivu tasumisest maksejõuetuse tõttu;

2) füüsiliselt isikult, kes esitab täitmiseks kriminaalkohtumenetluses tehtud täitedokumendi, millega on rahuldatud talle kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise nõue;

3) füüsiliselt isikult, kes esitab täitedokumendi elatisraha sissenõudmiseks.

(4) Kui sissenõudja ei ole nõus täitekulude ettemaksuga või ei ole ettemaks kindlaksmääratud tähtajaks arveldusarvele laekunud ning täitemenetluse läbiviimine on seetõttu raskendatud, võib kohtutäitur jätta täitemenetluse algatamata. Kui kohtutäitur on algatanud täitemenetluse ja määranud täitekulude ettemaksu tasumiseks hilisema tähtpäeva, võib kohtutäitur täitemenetluse peatada, kui täitekulude ettemaksu ei ole ettenähtud tähtpäevaks tasutud.

(5) Võlgniku või sissenõudja nõudel peab kohtutäitur esitama täitekulude kohta dokumentaalseid tõendeid.

(6) Täitekulude sissenõudmise otsusega mittenõustumisel võivad võlgnik või sissenõudja esitada kaebuse kohtutäituri büroo asukoha järgsele maa- või linnakohtule.

(7) Justiitsministril on õigus kehtestada riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste nõuete kohta täitekulude ettemaksu osas erikord.

[RT I 2003, 23, 146 - jõust. 17.03.2003]

§ 43. Sissenõudega ühinemine

Sissenõude teostamisel võivad sissenõudega ühineda isikud, kellel on võlgniku suhtes täitedokumente teistes asjades.

§ 44. [Kehtetu]

§ 45. Varaliste nõuete täitmine vanglates

(1) Vangla kannab võlgniku töötasust kinnipeetud osa igas kuus selle kohtutäituri ametialasele arveldusarvele, kes on rahalise nõude täitmiseks saatnud.

(2) Vangla võib sissenõude pöörata käesoleva seadustikuga määratud piires kinnipeetava isiklikul arvel olevale rahale, samuti isiklikult temale kuuluvale varale.

(3) Võlgnikult kinnipeetud raha jaotamiseks koostab kohtutäitur arvestuse ja kannab raha sissenõudjatele üle.

§ 46. Täitemenetlus pankroti väljakuulutamisel

(1) Pankrotimenetluses toimub täitemenetlus pankrotiseadusest (RT 1992, 31, 403; RT I 1997, 18, 302; 1998, 2, 46; 36/37, 552; 1999, 10, 155; 27, 380; 2000, 13, 93; 54, 353) tulenevate erisustega. Pankrotiseaduses sätestatud juhtudel täidab pankrotimenetlusest tulenevaid ülesandeid täitemenetluse seadustikus sätestatud korras haldur.

(2) Pankroti väljakuulutamise järel annab kohtutäitur täitemenetluse dokumendid üle pankrotihaldurile ja teavitab sellest sissenõudjat. Dokumentide üleandmise kohta koostatakse akt, kuhu märgitakse dokumentide loetelu, pankrotihalduri nimi ja akti koostamise kuupäev. Aktile lisatakse ka täitedokument.

§ 47. Kaotatud täitetoimiku taastamine

(1) Kaotatud täitetoimiku taastamiseks võib avalduse esitada võlgnik või sissenõudja või nende esindajad kohtutäiturile, kus täitedokument on või oli täitmisel. Kohtutäitur võib täitetoimiku taastada ka oma algatusel.

(2) Avaldus peab sisaldama üksikasjalikke andmeid asja kohta. Avaldusele lisatakse avaldajal säilinud ja asjasse puutuvad dokumendid või nende ära kirjad, kuigi need ei ole tõestatud nõutavas korras.

(3) Kaotatud toimik taastatakse täielikult või osas, mille taastamist peab kohtutäitur vajalikuks.

(4) Täitetoimiku taastamisel kasutab kohtutäitur säilinud toimiku osi, enne toimiku kadumist isikutele välja antud dokumente või nende ära kirju ning teisi asjasse puutuvaid materjale.

(5) Vajadusel võib kohtutäituri büroosse kutsuda täitetoimingute juures viibinud tunnistajaid ja teisi isikuid ning võtta nendelt seletusi.

4. peatükk **SISSENÕUE VÕLGNIKU VARALE**

1. jagu **Sissenõue võlgniku vallasvarale**

1. jaotis **Vallasvara arestimine**

§ 48. Sissenõude pööramine võlgniku vallasvarale

- (1) Sissenõue pööratakse võlgniku vallasvarale sissenõudja soovil.
- (2) Sissenõude pööramine vallasvarale seisneb selle arestimises, äravõtmises ja müümises.

§ 49. Asjad, millele ei või pöörata sissenõuet

Kui sissenõue pööratakse vallasvarale, ei või arestida ega müüa:

- 1) isiklike asju ning maja- ja köögitarbeid, riitusesemeid, pesu, voodeid ega muid hädapäraseid majapidamises kasutatavaid asju, mida on võimalik jätta võlgniku olmevajaduste rahuldamiseks tema kasutusse, arvestades ka võlgnevuse suurust;
- 2) võlgnikule ja tema perele ning majaabilistele üheks kuuks vajalikke toiduaineid ega eluhoone kütmiseks üheks kütteperioodiks vajaminevat kütet või, kui selleks ajaks ei ole selliseid varusid ja nende muretsemine ei ole muul teel tagatud, siis varu soetamiseks vajalikku rahasummat;
- 3) põllumajandusega tegeleva isiku seadmeid, kariloomi, väetisi ega põllumajandussaadusi, kui need on võlgnikule vajalikud tema enda ja tema pere hädavajalikuks ülalpidamiseks või põllumajanduse jätkamiseks kuni järgmise selle kultuuri või sama laadi kultuuri saagini;
- 4) füüsilise isiku majandus- või kutsetegevuse või töö- või teenistussuhte jätkamiseks hädavajalikke esemeid;
- 5) raamatuid või muid esemeid, mida võlgnik või tema pere liige kasutab õppetöös või kultustoimingutes;
- 6) raamatupidamisdokumente, perekonnaürikuid, abielusõrmuseid, ordeneid ega aumärke;
- 7) kunstjäsemeid, prille ega muid kehapuude tõttu vajalikke abivahendeid, mida võlgnik või tema pere liige kasutab;
- 8) võlgniku perekonnas toimuvateks matusteks vajalikke esemeid;
- 9) kinnisasja päraldisi;
- 10) piiratud tsiviilkäibega riigivara;
- 11) riigimuseumi, munitsipaalmuuseumi ja avalik-õigusliku juriidilise isiku muuseumikogu ning sellesse kuuluvat museaali;
- 12) muid esemeid, mille arestimine on vastuolus seadusega või heade kommetega.

§ 50. Võlgniku vara arestimine

- (1) Võlgniku vara arestimine seisneb selle üleskirjutamises, käsutamise keelamises ja hoiule andmises. Vajalikel juhtudel on kohtutäituril õigus esemed pitseerida või vara kaasa võtta ja hoiustada. Võlgnikult äravõetud raha kannab kohtutäitur kohtutäituri ametialasele arveldusarvele.
- (2) Vara üleskirjutamine toimub võlgniku või tema esindaja või täisealise perekonnaliikme juuresolekul. Vara üleskirjutamise juures võib viibida sissenõudja või tema esindaja.
- (3) Kui kohtutäiturit ei lubata ruumidesse, mida võlgnik kasutab, samuti siis, kui vara arestimise juures ei viibi võlgnik, tema esindaja või täisealine perekonnaliige, kutsub kohtutäitur vara arestimise juurde kaks manukat või politseiametnikku.
- (4) Kui teine isik nimetab vara enda omandis olevaks, kantakse vara loendisse, kuhu tehakse mäрге teise isiku vastuväite kohta. Asjast huvitatud isikule selgitab kohtutäitur õigust esitada kohtule hagi vara arestist vabastamiseks. Selle kohta tehakse akti mäрге.
- (5) Vara üleskirjutamisel on võlgnikul õigus kohtutäiturile avaldada, millistele esemetele pöörata sissenõue esmajärjekorras. Kohtutäitur on kohustatud selle avalduse rahuldama, kui see ei takista otsuse täitmist.

(6) Kui võlgniku lahusvarast ei piisa täitedokumendi täitmiseks, kirjutab kohtutäitur üles ka kaas- ja ühisomandis oleva vara.

(7) Sissenõudjal on õigus võlgniku nõusolekul vabastada mõned asjad arestist, kuigi muu arestitud vara ei ole küllaldane täitedokumendi täitmiseks.

(8) Võlgnik, sissenõudja ja teised arestimise juures viibinud isikud võivad teha kohtutäiturile avaldusi ja märkusi vara arestimise akti kohta ja nõuda nende kandmist akti.

(9) Võlgniku nimele registreerimisele kuuluva asja arestimisest teatab kohtutäitur viivitamatult vastavale registripidajale, kes kannab asja kohta registrisse keelumärke. Pärast keelumärke kandmist tehtud võlgniku käsutused on kehtetud.

(10) Juhul kui võlgnik või sissenõudja, kes viibisid vara arestimise juures, ei teinud avaldusi ega märkusi arestitava vara kohta, ei ole neil õigust kaevata akti ebaõige koostamise peale.

§ 51. Vara hindamine

(1) Üleskirjutatud vara hinnatakse võlgniku ja sissenõudja kokkuleppel. Kui võlgnik ja sissenõudja ei saavuta kokkulepet või nad keelduvad vara hindamisest, samuti kui üks nendest ei ole vara arestimise juures, hindab vara kohtutäitur, lähtudes kohalikust keskmisest müügihinnast.

(2) Kui üksikute esemete hindamine osutub raskeks või kui võlgnik või sissenõudja vaidlustab kohtutäituri määratud hinna, kutsub kohtutäitur vara väärtuse kindlaksmääramiseks asjatundja. Kohtutäituri määratud hinna vaidlustamisel kannab uue hindamise kulud isik, kes uut hindamist nõuab. Hindamise vaidlustanud isik tasub hindamiskulud ette.

§ 52. Vara arestimise akt

(1) Vara arestimise kohta koostab kohtutäitur akti, mille vormi kehtestab justiitsminister.

(2) Aktile kirjutavad alla kohtutäitur, vara hoidja, võlgnik, sissenõudja, teised arestimise juures viibinud isikud ja isikud, kes on teinud avaldusi oma õiguste suhtes arestitud varale. Allkirja andmisest keeldumise korral tehakse akti vastav mäрге.

(3) Akt koostatakse kolmes eksemplaris. Üks eksemplar jäetakse täitetoimikusse, teine eksemplar antakse võlgnikule või tema esindajale või juuresviibinud täiskasvanud perekonnaliikmele, nende puudumisel kohaliku omavalitsusorgani esindajale, ja kolmas eksemplar antakse vara hoidjale.

2. jaotis Arestitud vallasvara hoidmine

§ 53. Hoidja määramine

(1) Arestitud ja äravõtmata jäetud vara antakse sissenõudja nõusolekul hoiule võlgnikule, kellel ei ole õigust sellest keelduda, või võlgnikuga koos elavale täisealisele perekonnaliikmele.

(2) Kui sissenõudja ei nõustu vara hoiuleandmisega võlgnikule, määratakse vara hoidja võlgniku ja sissenõudja kokkuleppel. Kokkuleppe mittesaavutamisel määrab vara hoidja kohtutäitur.

(3) Vara hoidjaks ei või olla kohtutäituri sugulane ega hõimlane.

§ 54. Hoitava vara kasutamine

(1) Hoidjal ei ole õigust kasutada ega võõrandada hoitavaid asju, välja arvatud juhul, kui asja kasutamine või võõrandamine on tingitud asja omadustest.

(2) Hoidja on kohustatud kohtutäiturile teatama asjast saadud viljadest ja asja võõrandamisest saadud tulust.

(3) Hoitavale varale tekitatud kahju eest vastutab hoidja seaduses sätestatud korras.

§ 55. Hoidja tasustamine

(1) Kui hoidjaks ei ole võlgnik või sissenõudja, saab ta hoidmise eest tasu ja talle hüvitatakse asja hoidmiseks tehtud kulutused.

(2) Hoidmise tasu suurus määratakse võlgniku ja sissenõudja kokkuleppel hoidjaga. Kokkuleppe mittesaavutamisel määrab tasu täitevosakonna juhataja kohtutäituri esildise alusel.

(3) [Kehtetu]

(4) Hoidja tasu ja asja hoidmiseks tehtud kulutused arvestatakse täitekulude hulka.

3. jaotis

Arestitud vallasvara müük

§ 56. Vara müügi viis

(1) Vara müüb kohtutäitur enampakkumisel. Enampakkumine võib toimuda elektrooniliselt. Kohtutäitur peab sel juhul tagama, et oleksid täidetud kõik käesolevas seaduses täitemenetlusosaliste ja kolmandate isikute kaitset ning avalikke huve reguleerivad nõuded. Elektroonilisele enampakkumisele kohaldatakse selle mõttele vastavalt käesoleva seadustiku §-des 56, 57 ja 59-64⁷ sätestatut.

(2) Kui vara väärtus ei ole küllaldane, võrreldes enampakkumise korraldamise kuludega, valib kohtutäitur muu sobiva müügiviisi.

(3) Kohtutäituri on õigus anda võlgnikule võimalus müüa vara kindlaksmääratud tähtaja jooksul kohtutäituri kontrolli all, kuid mitte vara arestimise aktis märgitust madalama hinnaga.

(4) Võlgnikult äravõetud kullast, hõbedast, platinast ja platinagrupi metallidest, vääriskividest ning pärlitest juveel- ja olmetooted, samuti nende toodete murd antakse üle Eesti Vabariigi Väärismetallide ja Vääriskivide Fondile, kes kannab nende väärtusele vastava rahasumma kohtutäituri ametialasele arveldusarvele.

§ 57. Vara müügi järjekord

Vara müügi järjekorra määrab võlgnik. Kui võlgnik seda teha ei soovi, määrab järjekorra kohtutäitur.

§ 58. Kohtutäituri õigus vara ümber hinnata

Kui vara ei müüda enampakkumisel ja selle müümine vara arestimise aktis märgitud hinnaga osutub võimatuks, võib kohtutäitur vara alla hinnata kuni 50 protsendi ulatuses, võrreldes vara arestimise aktis märgitud hinnaga.

§ 59. Vara müügi lõpetamine vajaliku summa saamisel

Vara müük lõpetatakse, kui summa, mis on saadud osa vara müügist, on küllaldane sissenõuete ja täitekulude katteks.

§ 60. Enampakkumise aeg ja koht

(1) Enampakkumise korraldamise aja ja koha määrab kohtutäitur, arvestades vara säilivust ja hoiukulusid.

(2) Kohtutäitur võib määratud enampakkumise päeva edasi lükata üksnes võlgniku ja sissenõudja ühise avalduse alusel.

§ 61. Enampakkumise kuulutus

(1) Enampakkumise kuulutusse märgitakse:

- 1) müüdav vara;
- 2) müügi koht ja aeg;
- 3) vara alghind ja tagatisraha nõutavus.

(2) Kuulutus avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded vähemalt 10 päeva enne enampakkumist. Sissenõudja või võlgniku soovil avaldab kohtutäitur kuulutuse sissenõudja või võlgniku kulul ka muudes väljaannetes.

§ 62. Isikud, kes ei või enampakkumises osaleda

Enampakkumises ei või osaleda isikud, kes viibisid vara arestimise juures või korraldavad selle müümist või on tunnistajateks enampakkumise läbiviimisel. Kohtutäitur peab sellest informeerima osavõtjaid enne enampakkumisele asumist.

§ 63. Manukate või politseiametnike kohalolek enampakkumisel

Enampakkumine viiakse läbi kahe manuka või politseiametniku juuresolekul.

§ 64. Alghind ja tagatisraha

- (1) Vara alghinnaks enampakkumisel on arestimisaktis märgitud hind.
- (2) Enampakkumises osaleda sooviv isik peab maksma kohtutäituri ametialasele arveldusarvele tagatisraha, mille suurus on 10 protsenti müüdava vara alghinnast.
- (3) Tagatisraha ei pea maksma:
 - 1) riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused;
 - 2) müüdava vara ühised omanikud, kui nende osa väärtus ühises omandis katab nõutava tagatisraha;
 - 3) sissenõudja ja pandipidaja, kui nende nõue katab nõutava tagatisraha.
- (4) Ostja poolt sissemakstud tagatisraha arvestatakse ostuhinna sisse, teistele enampakkumisest osavõtnutele tagastatakse see tagatisraha laekumise päevale järgneval päeval.

§ 64¹. Ostetud vara eest tasumine

- (1) Vara loetakse müüduks isikule, kes pakkus kõrgeima hinna.
- (2) Ostja on kohustatud pärast enampakkumise lõppemist viivitamata tasuma vähemalt kolmandiku tema pakutud hinnast. Tasumata jätmise korral alustatakse väljakuulutatud enampakkumist kohe uuesti. Eelmisel enampakkumisel kõrgeima pakkumise teinud isikul ei ole õigust sellel osaleda ja talle ei tagastata tagatisraha.
- (3) Ostja on kohustatud viie päeva jooksul pärast enampakkumist tasuma kohtutäituri ametialasele arveldusarvele kogu ostuhinna.
- (4) Kui ostja on sissenõudja, siis tehakse tasumisel tasaarvestus tema sissenõudega, kui tal on kohtutäituri tasu makstud. Ülejäänud ostuhinna peab ta tasuma üldalustel.
- (5) Kui ostja mõjuvate põhjusteta ei tasu määratud tähtjaks ostuhinda, ei tagastata tema tagatisraha ja tasutud osa ostuhinnast ning need kantakse riigieelarvesse.

§ 64². Ostetud vara üleandmine

- (1) Enampakkumisel ostetud vara antakse ostjale üle pärast kogu ostuhinna tasumist.
- (2) Kui ostetud vara tuleb vormistada ostja nimele, toimub see enampakkumise akti ärakirja alusel.

§ 64³. Enampakkumise akt

- (1) Enampakkumise kohta koostab kohtutäitur akti, millele kirjutavad alla kohtutäitur ja manukad või politseiametnik.
- (2) Akti vormi kehtestab justiitsminister.

§ 64⁴. Enampakkumise nurjunuks kuulutamine

- Kohtutäitur kuulutab enampakkumise nurjunuks, kui:
- 1) enampakkumisele ei ilmu osavõtjaid;
 - 2) keegi osavõtjatest ei tee pakkumist vähemalt alghinna ulatuses;
 - 3) ostja ei tasu ettenähtud tähtjaks kogu ostuhinda.

§ 64⁵. Enampakkumise nurjunuks kuulutamise tagajärjed

- (1) Enampakkumise nurjumise korral võib sissenõudja kohtutäituri tasu maksmise järel osta müümata vara hinnaga, mis on märgitud vara arestimise aktis, või nõuda kordusenampakkumist. Ostuhinna tasumise korral tehakse tasaarvestus tema sissenõudega käesoleva seadustiku § 64¹ 4. lõike järgi.
- (2) Lahkarvamuste korral kordusenampakkumise korraldamise küsimuses lahendatakse see sissenõudjate hääletamise teel, kusjuures häälte arv on võrdeline sissenõudesummaga.

§ 64⁶. Kordusenampakkumine

- (1) Kordusenampakkumine toimub mitte varem kui 10 päeva pärast esimese enampakkumise nurjunuks kuulutamist vastavalt esimeseks enampakkumiseks sätestatud korrale.
- (2) Kordusenampakkumiseks võib vara alla hinnata, kuid mitte rohkem kui 50 protsenti arestimisaktis märgitud hinnaga võrreldes.

§ 64⁷. Enampakkumise kehtetuks tunnistamine

Kohus tunnistab enampakkumise kehtetuks ühe aasta jooksul, arvates enampakkumise päevast, kui asi müüdi isikule, kellel ei olnud õigust seda osta, või rikuti teisiti enampakkumise olulisi tingimusi.

§ 64⁸. Müümata vara

(1) Kui vara ei õnnestu kordusenampakkumisel või käesoleva seadustiku § 56 2.-4. lõikes sätestatud korras müüa, on sissenõudjal õigus osta vara ümberhindlushinnaga, kui tal on kohtutäituri tasu makstud. Sissenõudja nõue loetakse rahuldatuks vara väärtuse ulatuses. Ostuhinna tasumise korral tehakse tasaarvestus tema sissenõudega käesoleva seadustiku § 64¹ 4. lõike järgi. Sissenõudjal ei ole õigust nõuda vara edasist müümist, välja arvatud juhul, kui ta kannab enampakkumise korraldamisega seotud kulud.

(2) Kui vara soovivad osta mitu sissenõudjat, arvestatakse sissenõudjate nõudmiste rahuldamise järjekorda. Kui eelisjärjekorras rahuldamisele kuuluvaid sissenõudeid ei ole, kuulub eesõigus sellele, kelle taotluse alusel oli vara arestitud, seejärel sellele, kelle kasuks kuulub sissenõudmisele suurim summa. Kui sissenõudjad on võrdses olukorras, otsustab küsimuse loosimine.

(3) Kui sissenõudja avaldab soovi arestitud vara osta, kuid ei ilmu mõjuvate põhjusteta selle vastuvõtmisele kohtutäituri poolt määratud päeval, vabastatakse vara aresti alt.

(4) Kui sissenõudja ei soovi vara osta, tagastatakse see võlgnikule ja vabastatakse aresti alt. Registreerimisele kuuluvate asjade korral kustutab registripidaja registrisse kantud keelumärke kohtutäituri esildise alusel.

4. jaotis **Sissenõue võlgniku vallasvarale eritingimustel**

§ 64⁹. Sissenõue võlgniku varale, mis on kolmanda isiku käes

(1) Sissenõude pööramisel võlgniku varale, mis on kolmanda isiku käes, teatab kohtutäitur sellest kolmandale isikule, mille järel see on kohustatud tema käes oleva võlgniku vara kohtutäiturile üle andma või kandma raha kohtutäituri ametialasele arveldusarvele. Juhul kui kohustatud isik ei täida vastavat kohustust, arestib kohtutäitur tema käes oleva võlgniku vara.

(2) Kui sissenõue pööratakse võlgnikule kuuluvale, tema poolt rendile, tasuta kasutada või ruumide kasutamise õigust sisaldava muu lepingu alusel kasutada antud varale, on ostjal õigus ühepoolselt lõpetada tähtajaline rendileping või kolmanda isiku õiguse aluseks olev muu leping nelja kuu jooksul enampakkumise või vara müümise päevast arvates, teatades sellest ette vähemalt kolm kuud. Tähtajatu rendilepingu lõpetamisel kehtib kolmekuuline etteteatamistähtaeg ka juhul, kui lepingus on kokku lepitud pikem tähtaeg. Üürile antud varale sissenõude pööramise korral ei ole ostjal õigust ühepoolselt üürilepingut lõpetada.

§ 64¹⁰. Sissenõude pööramine ühisele varale

(1) Sissenõue pööratakse võlgniku osale ühises varas, kui võlgniku lahusvarast ei piisa nõude rahuldamiseks.

(2) Kui ühine vara koosneb ühesugustest asendatavatest asjadest, arestitakse ja müüakse see osa, mis võrdub võlgnikule kuuluva osaga.

(3) Kui sissenõudjaiks on ühised omanikud, arestitakse vara täies ulatuses ja antakse hoiule ühistele omanikele, kui nad sellest ei keeldu.

(4) Tervikuna võib ühist vara müüa ainult ühiste omanike nõusolekul. Kui vara on võlgniku ja tema abikaasa ühisomandis, võib sissenõudja esitada kohtule hagi ühisvara jagamiseks. Hagi esitatakse mõlema abikaasa vastu, kes osalevad menetluses kaaskostjatena.

(5) Võlgnik on kohustatud teatama kohtutäiturile vara arestimise aktile allkirja andmisel või selle kättesaamisel ühis- või kaasomandisse kuuluvate asjade olemasolust arestitud vara hulgas, vastasel juhul ei ole tal sellele asjaolule viidates õigust kaevata akti ebaõige koostamise peale.

§ 64¹¹. Sissenõude pööramine panditud varale

(1) Panditud vara võib arestida ja müüa ainult pandipidaja nõusolekul. Arestitud käsipandiese jäetakse hoiule pandipidajale.

(2) Panditud vara müügist teatatakse pandipidajale.

(3) Panditud vara enampakkumise alghind võib pandipidaja nõusolekul olla väiksem pandiga tagatud nõude suurusest.

(4) Panditud vara enampakkumise nurjumisel on pandipidajal, kes on pööranud pandiga tagatud nõude panditud varale, eesõigus jätta see vara endale arestimise aktis märgitud hinnaga.

§ 64¹². Sissenõude pööramine nõudele

(1) Sissenõuet võib pöörata nõudele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Rahalise nõude arestimiseks saadab kohtutäitur võlgniku suhtes kohustatud kolmandale isikule teate kohustusest võlasummat võlgnikule mitte maksta. Samaaegselt saadab kohtutäitur võlgnikule teate kohustusest hoiduda käsutusest rahalise nõude suhtes. Rahaline nõue loetakse arestituks teate kättetoimetamisega kohustatud kolmandale isikule.

(3) Arestitud rahaline nõue täidetakse sissenõudja kasuks tema nõude ulatuses.

§ 64¹³. Sissenõude pööramine väärtpaberitel põhinevatele nõuetele

(1) Väärtpaberitel põhinevate nõuete arestimiseks võtab kohtutäitur vastavad väärtpaberid võlgnikult ära. Eesti väärtpaberite keskregistri seaduse (RT I 2000, 57, 373) §-s 2 loetletud õiguste ja kohustuste arestimiseks saadab kohtutäitur keskregistrisse korralduse kohustusest seada õigustele ja kohustustele võõrandamise keelumärke. Õigused ja kohustused on arestitud, kui keskregister on sellekohase korralduse kätte saanud. Kohtutäitur on kohustatud pärast korralduse saatmist tegema arestimise võlgnikule viivitamata kirjalikult teatavaks.

(2) Sõltuvalt väärtpaberite müügi korrast ja võimalustest müüb kohtutäitur väärtpaberid ise või paneb need müüki ja täidab müügihinna arvelt sissenõudja nõude.

§ 64¹⁴. Sissenõude pööramine osaühingu osale

(1) Võlgnikule kuuluv osaühingu osa loetakse arestituks teate kättetoimetamisega osaühingule.

(2) Võlgnikule kuuluva osaühingu osa müüb kohtutäitur samal viisil, nagu seda oleks saanud müüa võlgnik.

§ 64¹⁵. Sissenõude pööramine võlgniku kontole

(1) Sissenõudja soovil võib pöörata sissenõude võlgniku kontole.

(2) Konto arestitakse arestimise akti alusel selles näidatud ulatuses. Arestimise akti vormi kehtestab justiitsminister.

(3) Kohtutäitur edastab arestimise akti krediidasutusele kirjalikult posti teel või tehniliste tingimuste ja vastava kokkuleppe olemasolu korral elektrooniliselt kohtutäiturile kasutamiseks kohustusliku infosüsteemi vahendusel. Krediidasutus kohustub konto arestima viivitamata pärast arestimise akti kättesaamist ja kandma kontrol oleva raha vastavalt arestimise aktile kohtutäituri ametialasele arveldusarvele. Kui arestimise hetkel ei ole võlgniku kontrol raha arestimise aktis näidatud ulatuses, loetakse puudujäävas osas arestituks ka pärast arestimise hetke kontole laekuvad summad.

(4) Võlgniku konto ei kuulu arestimisele ühe miinimumpalga ulatuses ühes koos võlgniku ja iga tema ülalpeetava kohta. Informatsiooni ülalpeetavate olemasolu kohta esitab võlgnik kohtutäiturile, esitades kohtutäituri nõudel vajalikud dokumendid.

(5) Krediidasutus on kohustatud viivitamata pärast konto arestimist esitama selle kohta informatsiooni kohtutäiturile. Kohtutäitur kohustub edastama arestimise akti võlgnikule viivitamata pärast krediidasutuselt informatsiooni saamist konto arestimise kohta. Arestimise akt edastatakse võlgnikule kirjalikult ja selle teine eksemplar jäetakse toimikusse.

(6) Võlgniku konto vabastatakse arestist viivitamata pärast võlgniku poolt nõude täitmist. Kohtutäitur kohustub viivitamata pärast võlgniku poolt nõude täitmist esitama krediidasutusele konto arestist vabastamise korralduse.

(7) Krediidasutus ei või avada kontot võlgnikule, kelle konto arestimise kohta on samas krediidasutuses täitmisel kohtutäiturilt saadud arestimise akt.

[RT I 2003, 83, 556 - jõust. 02.01.2004]

2. jagu

Sissenõue võlgniku kinnisvarale

1. jaotis Üldsätted

§ 64¹⁶. Vallasvara sissenõude sätete rakendamine

Sissenõude pööramisel võlgniku kinnisvarale kohaldatakse käesoleva seadustiku §-de 48, 50 2., 3. ja 5. lõike, 51, 57, 59, 62, 63 ja 64³ sätteid.

§ 64¹⁷. Kinnisvarale sissenõude pööramise viisid

(1) Sissenõude pööramine kinnisvarale toimub kinnisasja sundenampakkumise või sundvalitsemise teel.

(2) Kinnisvarale sissenõude pööramise viisi otsustab kohus, kuulates ära sissenõudja seisukoha.

(3) Sissenõuet ei pöörata riigivaraseaduses (RT I 1995, 22, 327; 1996, 36, 738; 40, 773; 48, 942; 81, 1446; 1997, 45, 724; 1998, 30, 409; 1999, 10, 155; 16, 271; 2000, 39, 239; 49, 306; 51, 319; 2001, 7, 17) sätestatud piiratud tsiviilkäibega riigivarale.

§ 64¹⁸. Sundenampakkumine

(1) Sundenampakkumise korral rahuldatakse sissenõue kinnisasja enampakkumisest saadavast rahast.

(2) Sundenampakkumine toimub käesoleva seadustiku §-des 64³³-64⁴⁸ sätestatud korras.

§ 64¹⁹. Sundvalitsemine

(1) Sundvalitsemise korral rahuldatakse sissenõue kinnisasjast sundvalitsemisega saadavast viljast.

(2) Kinnisasja sundvalitsemine toimub käesoleva seadustiku §-des 64²⁴--64³¹ sätestatud korras.

§ 64²⁰. Varasemate õiguste püsijäämine

(1) Kinnisasja müümisel enampakkumisel jäävad kinnisasjale seatud kinnistusraamatusse kantud õigustest, millest tuleneva nõude rahuldamiseks sissenõue pööratakse, eespool ja samal järjekohal asuvad õigused kehtima. Tagapool seisvad õigused loetakse lõppenuks. Õigused kustutatakse kohtutäituri avalduse alusel. Kustutamiseks ei ole vaja kinnistusraamatuseaduse (RT I 1993, 65, 922; 1999, 44, 511; 2001, 21, 113) §-s 34¹ sätestatud puudutatud isiku nõusolekut.

(1¹) Asjaõigusseaduse § 254 4². lõikes sätestatud juhul jääb hoonestusõiguse tasu tagamiseks seatud järjekohas tagapool asuv reaalkoormatis püsima.

(2) Kinnistusraamatusse kandmata kolmandale isikule kuuluv õigus kinnisasjale ei jää kehtima, kui seadusest ei tulene teisiti. Ostjal on õigus lõpetada kolme kuu jooksul, arvates kinnistusraamatusse omanikuna sissekandmisest, käesoleva seadustiku § 64⁹ 2. lõike esimeses lauses nimetatud tähtajaline leping, teatades sellest ette vähemalt kolm kuud. Tähtajatu rendilepingu lõpetamisel kehtib kolmekuuline etteteatamistähtaeg ka juhul, kui lepingus on kokku lepitud pikem tähtaeg. Üürile antud varale sissenõude pööramise korral ei ole ostjal õigust ühepoolselt üürilepingut lõpetada.

(3) Isik, kellele kuulus sundtäitmise tõttu kustutatud õigus, võib nõuda enda nõude rahuldamist sundenampakkumise tulemist vastavalt kustutatud õiguse endisele järjekohale.

2. jaotis Kinnisvara arestimine

§ 64²¹. Kinnisasja arestimine

Kinnisasja arestimine seisneb kinnisasja ja selle päraldiste üleskirjutamises, käsutamise keelamises ja nende üle valitsemise sisseseadmises.

§ 64²². Keelumärke kinnistusraamatus

(1) Täitemenetluse algatamisel saadab kohtutäitur kinnistusametile täitedokumendi ära kirja ja kohtutäituri ühepoolse avalduse kinnisasja käsutamise keelumärke kandmiseks kinnistusraamatusse.

(2) Pärast märke tegemist saadab kinnistusamet kohtutäiturile arestitud kinnisasja kinnistusregistri osa väljavõtte.

§ 64²³. Kinnisasja üleskirjutamine

(1) Kinnisasja üleskirjutamiseks koostatakse arestimise akt, milles peab olema märgitud:

- 1) täitedokument, mille alusel sissenõue toimub;
- 2) kinnisasja kohta kinnistusraamatus sisalduvad andmed;
- 3) kinnisasja kõlvikuline koosseis;
- 4) ehitiste mõõtmed, ruumide arv ja otstarve;
- 5) tootmishoonete juurde kuuluvad seadmed;
- 6) kinnisasja hind;
- 7) kinnisasja päraldised.

(2) Kinnisasja arestimise akti vormi kehtestab justiitsminister.

3. jaotis Arestitud kinnisvara valitsemine

§ 64²⁴. Vara jätmine võlgniku valdusse

(1) Kui kohus ei määra valitsejat, jääb arestitud kinnisasi võlgniku valdusse.

(2) Võlgnik on kohustatud arestitud kinnisasja majandama käesoleva seadustiku §-s 64²⁷ sätestatud korras.

§ 64²⁵. Järelevaataja määramine kinnisasjale

(1) Kui arestitud kinnisasi jääb võlgniku valdusse, määrab kohus kinnisasjale järelevaataja, kes jälgib võlgniku poolt kohustuste täitmist ja teatab kohtule võlgnikupoolsetest kohustuste rikkumistest. Järelevaataja kandidaadi esitab kohtu nõudel sissenõudja.

(2) Oma kohustuste täitmiseks on kinnisasja järelevaatajal õigus nõuda vara arestimise akti alusel sissepääsu kinnisasjale ning tal on õigus tutvuda asjakohaste dokumentidega.

§ 64²⁶. Valitseja määramine

(1) Kohtutäituri, võlgniku, sissenõudja või järelevaataja ettepanekul võib kohus määrata arestitud kinnisasjale valitseja.

(2) Valitsejaks ei tohi olla kohtutäitur, sissenõudja või otsuse teinud kohtu koosseisu liige, samuti iga nimetatud isiku sugulane või hõimlane. Nimetatud isikud võivad valitsejaks olla ainult võlgniku ja sissenõudja kirjalikul nõusolekul.

(3) Kui kohus määrab valitseja kohtutäituri või järelevaataja ettepanekul, teatab ta sellest kohe võlgnikule ja sissenõudjale.

(4) Kohtul on õigus asendada valitseja, kui viimane ei täida oma kohustusi. Asendamisel toimub uue valitseja määramine käesoleva paragrahvi sätete kohaselt.

§ 64²⁷. Valitseja ülesanded

(1) Valitseja võtab kinnisasja vastu arestimise akti alusel ja on kohustatud selle üle andma vähemalt samas koosseisus ja majanduslikus seisukorras.

(2) Valitseja on õigustatud ja kohustatud teostama kõiki toiminguid, mis on vajalikud kinnisasja majandusliku seisukorra säilitamiseks ja korrapäraseks majandamiseks. Ta võib sisse nõuda nõudeid kinnisasja kasuks ning müüa valitsemiseks mittevajalikke vilju.

(3) Valitseja täidab enne kinnisasja arestimist sõlmitud rendi- ja üürilepinguid. Valitseja võib sõlmida uusi rendi- ja üürilepinguid tähtajaga kuni sundvalitsemisaja lõpuni.

§ 64²⁸. Valitseja aruandlus

(1) Valitseja on kohustatud kohtutäiturile esitama aruandeid kinnisasja majandamise kohta viimase määratud tähtaegadel.

(2) Võlgnikul ja sissenõudjal ning nii ühe kui ka teise esindajal on õigus tutvuda valitseja aruannetega.

§ 64²⁹. Üüri ja rendi maksmine

(1) Kinnisasja kasutamise eest tasutav üür ja rent tuleb maksta valitsejale.

(2) Kohus võib määrata, et üür ja rent tuleb maksta kohtutäituri ametialasele arveldusarvele, kui need summad ei ole vajalikud kinnisasja majandamiseks.

§ 64³⁰. Valitseja ja järelevaataja tasustamine

(1) Valitseja määramisel kinnitab kohus talle tasu, mida valitsejal on õigus saada kinnisasja viljadest.

(2) Kui kinnisasjast valitsemise kestel saadavad viljad ei kata valitsejale tasuks määratud summat, arvestatakse puudujääv osa juurde täitekuludele.

(3) Järelevaataja määramisel kinnitab kohus talle tasu, mis arvatakse täitekulude hulka.

§ 64³¹. Võlgniku õigus kasutada arestitud kinnisasja

(1) Võlgnik ja tema perekonnaliige, kes elas hoones kuni kinnisasja arestimiseni, võib jääda pärast valitseja määramist sinna elama kuni kinnisasja müümiseni.

(2) Võlgnikul ja tema perekonnaliikmel on õigus saada sundvalitsemise jooksul põllumajanduslikult kinnisasjalt vilju või nende müügist laekunud raha isiklikuks tarbeks vajalikul määral.

4. jaotis **Arestitud kinnisvara müük**

§ 64³². Müügi viis

Kinnisasja müüb kohtutäitur enampakkumisel käesolevas seadustikus sätestatud korras.

§ 64³³. Enampakkumise tähtaeg

Enampakkumise määrab kohtutäitur mitte varem kui ühe kuu möödumisel enampakkumise kuulutuse ilmumisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 64³⁴. Enampakkumise kuulutus

(1) Kinnisasja enampakkumise kuulutusse märgitakse:

1) kinnisasja omaniku nimi ja elukoht; kui omanik ei teata teist elukohta, kehtib kinnistusraamatusse kantud elukoht;

2) enampakkumist läbiviiva kohtutäituri nimi;

3) kinnisasja kinnistusnumber, asukoht ja lühikirjeldus;

4) enampakkumise aeg ja koht;

5) tagatisraha, mis tuleb maksta enampakkumises osalemiseks;

6) kinnisasja alghind;

7) kinnisasja koormavad kolmandale isikule kuuluvad väljaselgitatud õigused koos nende järjekohtadega ja muud kinnisomandi kitsendused;

8) teade, et kõik isikud, kellel on õigusi kinnisasjale, peavad esitama tõendid oma õiguste kohta enne enampakkumise algust; tõendit ei pea esitama isik, kelle õigused on kantud kinnistusraamatusse.

(2) Kuulutus avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

§ 64³⁵. Õigus tutvuda müüdava kinnisasjaga

(1) Alates kuulutuse ilmumisest kuni enampakkumise päevani on soovijail õigus tutvuda müüdava kinnisasja ja selle päraldistega.

(2) Kohtutäitur määrab kinnisasjaga tutvumiseks kindlad nädalapäevad ja kellaajad. Võlgnikul on õigus nõuda, et tutvumine toimuks täitetoiminguteks ettenähtud aja piires vastavalt käesoleva seadustiku § 27 3. lõikele.

§ 64³⁶. Alghind enampakkumisel

Kinnisasja alghinnaks enampakkumisel on arestimise aktis märgitud hind või täitekulude ja kinnisasjale pööratud sissenõuete summa, kui see on arestimise aktis märgitud hinnast suurem.

§ 64³⁷. Kirjalik hinnapakumine

Kinnisasja osta sooviv isik, sealhulgas isik, kes ei viibi enampakkumise juures, võib kuni enampakkumise alguseni esitada kohtutäiturile kirjaliku hinnapakumise, milles peab olema märgitud:

- 1) hinnapakkuja nimi ja elukoht;
- 2) kinnisasja kinnistusnumber ja asukoht;
- 3) kinnisasja eest pakutav hind.

§ 64³⁸. Tagatisraha

(1) Enampakkumisel suuliselt või kirjaliku hinnapakumise teel osaleda sooviv isik peab maksma kohtutäituri ametialasele arveldusarvele tagatisraha 10 protsenti kinnisasja alghinnast.

(2) Tagatisraha suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku §-de 64 3. ja 4. lõike ning 64¹ 5. lõike sätteid.

§ 64³⁹. Enampakkumise akt

Kohtutäitur koostab iga kinnisasja müümise kohta akti, millesse märgib:

- 1) enampakkumise kuulutuses sisalduvad andmed;
- 2) kinnisasjal lasuvad maksuvõlad;
- 3) täitekulud;
- 4) enampakkumise alguseks saabunud kirjalikud hinnapakumised.

§ 64⁴⁰. Enampakkumise kord

(1) Kohtutäitur kuulutab enampakkumise avatuks ja loeb ette akti.

(2) Iga ülepakkumine märgitakse akti.

(3) Kinnisasi loetakse müüduks isikule, kes pakub selle eest kõrgeima hinna.

(4) Ostja nimi ja ostuhind märgitakse koostatud akti, millele kirjutavad alla ostja, võlgnik ja sissenõudja, kui nad viibivad enampakkumise juures, kohtutäitur ning manukad või politseiametnik.

(5) Ostueesõiguse korral on asjaõigusseaduse §-s 262 tähendatud müüjaks kohtutäitur ja ostu-müügilepinguks enampakkumise akt.

(6) Ostjale, kes ei viibinud enampakkumise juures, teatab kinnisasja temale müümisest kohtutäitur.

§ 64⁴¹. Kinnisasja vabastamine enampakkumisest

(1) Kinnisasi vabastatakse enampakkumisest, kui enne enampakkumise algust makstakse kohtutäituri ametialasele arveldusarvele summa, mis katab kinnisasjale pööratud sissenõude ja täitekulud, või kui on esitatud sissenõudja avaldus sissenõudest loobumise kohta või avaldus sissenõude täieliku täitmise kohta ja tasutud täitekulud.

(2) Kinnisasja enampakkumisest vabastamisel täitemenetlus lõpetatakse.

§ 64⁴². Ostetud kinnisasja eest tasumine

(1) Ostja on kohustatud kahe nädala jooksul pärast enampakkumist maksma kohtutäituri ametialasele arveldusarvele asja kogu ostuhinna.

(2) Kui ostjaks on sissenõudja, teeb kohtutäitur sissenõudega tasaarvestuse.

§ 64⁴³. Kinnisomandi ülemineku alus

(1) Kaks nädalat pärast enampakkumise päeva saadab kohtutäitur kinnistusametile enampakkumise akti ärakirja kinnisomandi ülemineku kohta kande tegemiseks kinnistusraamatusse.

(2) Enampakkumise kehtetuks tunnistamise avalduse esitamise korral saadab kohtutäitur selle kinnistusametile kaks nädalat pärast enampakkumise kehtetuks tunnistamise avalduse rahuldamata jätmist.

§ 64⁴⁴. Avaldused enampakkumise kehtetuks tunnistamiseks

Võlgnik, sissenõudja, isik, kelle kasuks oli sundtäitmise märke sissekandmise hetkel sissekantud õigus või õigust tagav kanne, ostja, maksmiseks kohustatud kolmas isik ja enampakkumisel hinnapakumisi teinud isikud võivad esitada kohtule kahe nädala jooksul, arvates enampakkumise päevast, avalduse enampakkumise kehtetuks tunnistamiseks käesoleva seadustiku §-s 64⁷ nimetatud põhjustel.

§ 64⁴⁵. Enampakkumise nurjunuks kuulutamine

Kohtutäitur kuulutab enampakkumise nurjunuks, kui:

- 1) enampakkumisele ei ilmu osavõtjaid ega ole tehtud kirjalikke hinnapakumisi;
- 2) suuliselt ega kirjalikult ei tehta pakkumisi vähemalt alghinna ulatuses;
- 3) ostja ei tasu ostuhinda ettenähtud tähtajaks.

§ 64⁴⁶. Enampakkumise nurjunuks kuulutamise tagajärjed

(1) Ostjate puudumise tõttu nurjunud enampakkumise korral on sissenõudjal õigus ühe kuu jooksul, arvates enampakkumise nurjumisest, kinnisasi alghinnaga ära osta.

(2) Kui enampakkumine on nurjunud ostja poolt ostuhinna tasumata jätmise tõttu, on sissenõudjal õigus kahe nädala jooksul kinnisasi pakutud kõrgeima hinnaga ära osta.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud juhtudel sõlmib müügilepingu kohtutäitur lihtkirjalikus vormis. Ostuhinna tasumisel tehakse tasaarvestus tema sissenõudega käesoleva seadustiku § 64¹ 4. lõike järgi.

§ 64⁴⁷. Kordusenampakkumine

(1) Kui sissenõudja ei soovi kinnisasja ära osta, võib ta nõuda kordusenampakkumist.

(2) Kordusenampakkumisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-de 64³²-64⁴⁶ sätteid. Kordusenampakkumiseks võib vara alla hinnata, kuid mitte rohkem kui 50 protsenti kinnisasja kohaliku keskmise müügihinnaga võrreldes.

§ 64⁴⁸. Müümata kinnisasi

Kui sissenõudja ei nõua kordusenampakkumist või ei soovi kinnisasja ära osta, kustutatakse kinnistusraamatust kohtutäituri ühepoolse avalduse alusel keelumärge.

5. jaotis

Sissenõue võlgniku kinnisvarale eritingimustel

§ 64⁴⁹. Sissenõude pööramine panditud kinnisajale

(1) Sissenõude pööramisel hüpoteegiga koormatud kinnisajale saadetakse sellekohane teade koos ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avaldatud kuulutuse sisuga hüpoteegipidajale.

(2) Hüpoteegipidajale teatatakse enampakkumise tulemused.
[RT I 2003, 23, 146 - jõust. 17.03.2003]

§ 64⁵⁰. Sissenõude pööramine ühises omandis olevale kinnisajale

(1) Sissenõude pööramisel ühises omandis olevale kinnisajale arestitakse ja hinnatakse kinnisasi tervikuna, müüakse ainult võlgnikule kuuluv mõtteline osa.

(2) Ühiste omanike soovil võib müüa kinnisasja tervikuna.

§ 64⁵¹. Sissenõude pööramine kinnisasja kasutusvaldusele

Kui võlgnikuks on kinnisasja kasutusvaldaja, saab kasutusvalduses oleva kinnisasja viljadele sissenõuet pöörata kinnisasja sundvalitsemise teel.

§ 64⁵². Sissenõude pööramine hüpoteegiga tagatud nõudele ja reaalkoormatisele

(1) Hüpoteegiga tagatud nõude või reaalkoormatise arestimiseks kannab kinnistusamet kohtutäituri avalduse ja täitedokumendi alusel kinnistusraamatusse vastava keelumärke.

(2) Hüpoteek või reaalkoormatis kantakse nõude omandajale üle kohtutäituri avalduse alusel sellekohase kandega kinnistusraamatus.

3. jagu Sissenõuete rahuldamise kord

§ 64⁵³. Vallasvarale pööratud sissenõuete rahuldamise järjekord

(1) Vallasvarale pööratud sissenõuete täitmisel saadud raha jaotamisel osalevad need sissenõudjad, kelle osas on täitedokumendid täitmisele saabunud enne vara müümist.

(2) Vallasvarale pööratud sissenõuete täitmisel saadud rahast kaetakse esimeses järjekorras kohtutäituri tasu ja täitekulud, seejärel sissenõuded järgnevalt:

- 1) nõuded, mille tagamiseks on müüdüd vara panditud;
- 2) elatisraha nõuded, töö- ja autoriõiguslikest suhetest tulenevad nõuded, vigastuse või muu tervisekahjustusega tekitatud, samuti seoses toitjakaotusega tekkinud kahju hüvitamise nõuded;
- 3) ülejäänud nõuded.

(2¹) Nõuded rahuldatakse koos viiviste ja intressidega ning muude kõrvalnõuetega, mille suurus nähtub täitedokumendist. Täitemenetluse ajal tekkivad viivised ja intressid ning muud kõrvalnõuded rahuldatakse algse täitedokumendi ja sissenõudja uue avalduse alusel, kui võlgnik ei esita vastuväidet käesoleva seadustiku § 23 4. lõike kohaselt. Täitemenetluse ajal tekkivaid viiviseid ja intresse ning muid kõrvalnõudeid arvestatakse kuni enampakkumiseni või eseme muul viisil müümiseni.

(3) Kui vallasvarale pööratud sissenõuete täitmisel saadud rahast ei piisa kõikide ühe järgu nõuete täielikuks rahuldamiseks, jaotatakse raha sissenõudjate vahel võrdeliselt nende nõuete suurusega.

§ 64⁵⁴. Kinnisvarale pööratud sissenõuete rahuldamise järjekord

(1) Kinnisvara müügist saadud raha jaotamisel osalevad need sissenõudjad, kelle osas on täitedokumendid täitmisele saabunud või kelle nõuded on tagatud kinnisvarale seatud hüpoteegiga enne kinnisvara müüki või sundvalitsemise sisseseadmist.

(2) Kinnisvara müügist või sundvalitsemisest saadud rahast kaetakse esimeses järjekorras kohtutäituri tasu ja täitekulud, seejärel sissenõuded järgnevalt:

- 1) kinnistusraamatust nähtuvad nõuded vastavalt nende järjekohtadele;
- 2) kinnisasjal asuva võlgnikule kuuluva ettevõtte töö- ja autoriõiguslikest suhetest tulenevad nõuded, elatisrahanõuded, vigastuse või muu tervisekahjustusega tekitatud, samuti seoses toitjakaotusega tekkinud kahju hüvitamise nõuded;
- 3) kinnisasja riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse kasuks koormavad maksud koos viiviste ja trahviga;
- 4) ülejäänud nõuded.

(2¹) Hoonestusõiguse sündmüügi korral on maaomanikul õigus nõuda reaalkoormatise tagatud hoonestusõiguse tasu ainult enne hoonestusõiguse sundtäitmisele pööramist võlguolevas osas, kuid mitte rohkem kui kolme aasta eest.

(3) Kui vara müügist saadud rahast ei piisa kõikide ühe järgu nõuete täielikuks rahuldamiseks, jaotatakse raha sissenõudjate vahel võrdeliselt nende nõuete suurusega.

(3¹) Nõuded rahuldatakse koos viiviste ja intresside ning muude kõrvalnõuetega, mille suurus nähtub täitedokumendist. Täitemenetluse ajal tekkivad viivised ja intressid ning muud kõrvalnõuded rahuldatakse algse täitedokumendi ja sissenõudja uue avalduse alusel, kui võlgnik ei esita vastuväidet käesoleva seadustiku § 23 4. lõike kohaselt. Täitemenetluse ajal tekkivaid viiviseid ja intresse ning muid kõrvalnõudeid arvestatakse kuni enampakkumise päevani.

§ 64⁵⁵. Ülejääva summa tagastamine võlgnikule

Täitekulude katmisest ja sissenõude rahuldamisest ülejääv summa tagastatakse võlgnikule.

§ 64⁵⁶. Nõudeõiguse säilitamine

Sissenõudjad, kelle kehtivaid sissenõudeid osaliselt või täielikult ei rahuldatud, säilitavad nõudeõiguse võlgniku suhtes.

4. jagu **[Kehtetu]**

5. peatükk **TEATAVAT LIIKI TÄITEDOKUMENTIDE** **TÄITMISE ERISUSED**

§ 65. Täitedokumendis märgitud esemete üleandmine sissenõudjale

(1) Kui sissenõudjale on välja mõistetud konkreetsed esemed, võtab kohtutäitur need võlgnikult ära ja annab üle sissenõudjale. Üleandmise kohta koostatakse akt, mille vormi kehtestab justiitsminister.

(2) Kui täitedokumenti ei ole võimalik täita väljamõistetud esemete kadumise tõttu, kui sissenõudja keeldub neid vastu võtmast seoses nende väärtusetuks muutumise või riknemisega või muudel mõjuvatel põhjustel, koostab kohtutäitur selle kohta akti, mille saadab koos oma ettepanekuga täitedokumendi teinud organile edasise täitmise korra ja viisi muutmiseks.

§ 66. Võlgnikku teatava toimingu tegemisele kohustava täitedokumendi täitmine

(1) Täitedokumendiga võlgnikule pandud teatava toimingu määratud tähtjaks tegemata jätmisel koostab kohtutäitur selle kohta akti ja võlgniku suhtes rakendatakse täitedokumendis märgitud mittetäitmise tagajärgi.

(2) Kui täitedokumendis ei ole märgitud mittetäitmise tagajärgi, saadetakse akt täitedokumendi teinud organile, kus see küsimus lahendatakse.

(3) Kui määratud tähtjaks ei ole täidetud täitedokumenti, mis kohustab võlgnikku tegema toiminguid, mida saab teha ainult tema ise, teeb kohtutäitur kohtule ettepaneku võlgniku trahvimiseks. Esmakordsel trahvimisel on trahvisumma mitte vähem kui 10 ja mitte rohkem kui 200 päevapalka, korduval trahvimisel mitte rohkem kui 400 päevapalka. Trahv nõutakse võlgnikult sisse riigieelarvesse. Trahvi tasumine ei vabasta võlgnikku täitedokumendis ettenähtud toimingu tegemise kohustusest.

(4) Käesoleva paragrahvi sätteid kohaldatakse ka juhul, kui võlgnik on kohustatud lubama teatavaid toiminguid või hoiduma teatavatest toimingutest.

§ 67. Täitedokumendi täitmine tööle ennistamise asjas

(1) Kui tööandja ei täida määratud tähtjaks täitedokumendi tööle ennistamises, koostab kohtutäitur täitedokumendi mittetäitmise kohta akti, mille saadab kohtule. Kohus võib seejuures lahendada küsimuse täitmiseega viivitamises või mittetäitmises süüdiolava ametiisiku materiaalsest vastutusest.

(2) Täitedokumendi mittetäitmisel kohaldatakse käesoleva seadustiku § 66 3. lõike sätteid.

§ 68. Täitedokumendi täitmine lapse üleandmise asjas

(1) Lapse üleandmise asjas viib kohtutäitur täitetoimingu läbi hooldus- või haridusorgani esindaja osavõtul.

(2) Kui kohustatud isik takistab täitedokumendi täitmist, kohaldatakse tema suhtes käesoleva seadustiku § 30 2. ja 3. lõike ja § 66 3. lõike sätteid.

(3) Vajalikul juhul võib kohtutäitur tõstatada eestkoste- ja hooldusorgani ees küsimuse lapse ajutiseks paigutamiseks lasteasutusse.

§ 69. Täitedokumendi täitmine elatistrahva sissenõudmise asjas

(1) Elatistrahva sissenõudmise asja täitmisel ei või kokkuleppe alusel igakuiselt makstav summa olla väiksem seadusega kehtestatud miinimummäärast.

(2) Elatistrahva võlgnevuse korral võib pöörata sissenõude võlgniku varale.

(3) Elatistrahaks väljamaksmisele kuuluvad summad ei kuulu tasaarvestamisele võlgniku vastuhagi katteks.

§ 70. Ruumidest väljatõstmise täitedokumendi täitmine

(1) Täitedokumendil märgitud ruumidest tõstetakse sellel märgitud isikud välja koos nendele kuuluva varaga.

(2) Võlgnikule määratakse tähtaeg täitedokumendi vabatahtlikuks täitmiseks. Sellele järgneb sundkorras väljatõstmine.

(3) Kohtutäitur teeb võlgnikule teatavaks täitedokumendi vabatahtliku täitmise tähtaja, sundkorras väljatõstmise kuupäeva ning võlgnikule pandud kohustused: muretseda ruum vara paigutamiseks; teatada selle asukoht kohtutäiturile; väljatõstmist takistavate asjaolude ilmnemisel teatada sellest isiklikult või teiste isikute kaudu kohtutäiturile. Võlgnik kinnitab allkirjaga, et on teadlik temale pandud kohustuste mittetäitmise tagajärgedest. Allkirja andmisest keeldumine fikseeritakse tunnistajate juuresolekul.

(4) Kui väljatõstetav isik hoidub väljatõstmisest kõrvale või teeb selleks takistusi, kutsub kohtutäitur vajaduse korral väljatõstmise juurde politseiametniku või kohaliku omavalitsuse esindaja või tunnistajad.

(5) Sundkorras väljatõstmise kohta koostab kohtutäitur akti, millele kirjutavad alla kohtutäitur ja väljatõstmise juures viibinud isikud.

(6) Kui võlgnik ei ole täitnud oma kohustust muretseda ruum vara paigutamiseks, tõstetakse vara välja. Kui võlgnik ei viibi väljatõstmise juures, kirjutatakse väljatõstetav vara üles.

(7) Kui võlgnik ei viibi väljatõstmise juures, kuid ta on teatanud kohtutäiturile, kuhu väljatõstetav vara paigutada, kirjutatakse vara üles ja paigutatakse võlgniku poolt soovitud kohta samas asustatud piirkonnas. Väljatõstetud vara säilimise eest kohtutäitur ei vastuta.

(8) Väljatõstmisega seotud kulud nõutakse võlgnikult sisse käesoleva seadustiku §-s 42 sätestatud korras.

(9) Väljatõstmist takistavate asjaolude ilmnemisel lõpetab kohtutäitur väljatõstmise ja otsustab täitmise peatamise ning teatab sellest ka sissenõudjale.

§ 71. Täitedokumendi täitmine teise eluruumi paigutamise või eluruumi sundvahetamise asjas

(1) Kui võlgnik ei täida vabatahtlikult temale antud tähtajaks täitedokumendi teise eluruumi asumise kohta, paigutatakse võlgniku vara teise eluruumi sundkorras.

(2) Kui täitedokumendis nähakse ette väljatõstetavale teise eluruumi vastuandmine, saadab kohtutäitur organile, kellele on pandud kohustus anda teine eluruum, teate täitedokumendi täitmise aja kohta. Kui määratud tähtajaks teist eluruumi ei anta, koostab kohtutäitur selle kohta akti ning esitab selle täitedokumendi teinud kohtule edasise täitmise korra kindlaksmääramiseks.

§ 72. Erikonfiskeerimine

(1) Erikonfiskeerimisele kuuluvad esemed antakse kohtutäituri poolt üle rahandusorganile, kes korraldab nende realiseerimise.

(2) Esemete rahandusorganile üleandmise kohta koostatakse akt, mille vormi kehtestab justiitsminister.

§ 72¹. Hagi tagamise määruse täitmine konto arestimise korral

Kui täitedokumendiga nähakse hagi tagamiseks ette võlgniku konto arestimine, arestib krediidasutus kohtutäituri poolt edastatud arestimise akti alusel vajaliku summa võlgniku kontol, kuid ei kanna raha kohtutäituri ametialasele arveldusarvele.

[RT I 2003, 83, 556 - jõust. 02.01.2004]

6. peatük

TÄITEMENETLUS JURIIDILISTE ISIKUTE JA VÄLISRIIGI KOHTUTE OTSUSTE NING MUUDE TÄITEDOKUMENTIDE SUHTES

§ 73. [Kehtetu - RT I 2002, 53, 336 - jõust. 01.07.2002]

§ 74. Välisriigi kohtute või vahekohtu otsuste või muude täitedokumentide täitmine

(1) Vastavalt Eesti Vabariigi ja teiste riikide vahel sõlmitud õigusabikokkulepetele ning New Yorgi 1958. aasta välisriigi vahekohtu otsuste tunnustamise ja täitmise konventsioonile (RT II 1993, 21/22, 51) teeb vara asukoha- või võlgniku asu- või elukohajärgne maa- või linnakohus määruse välisriigi kohtu otsuse või vahekohtu otsuse või muu täitedokumendi sundkorras täitmise lubamiseks Eesti Vabariigi territooriumil. Määrus koos täitedokumendiga saadetakse täitmiseks võlgniku elukohajärgsele täitevosakonnale. Võlgniku elukohajärgsele kohtule saadab välisriigi kohtu otsuse või muu täitedokumendi täitmise lubamise küsimuse lahendamiseks Justiitsministeerium.

(2) Välisriigi kohtu otsuse või muu täitedokumendi täitmiseks, mis puudutab võlasumma sissenõudmist, tasub võlgnik raha kohtutäituri ametialasele arveldusarvele ja seda hoitakse seal seni, kuni sissenõudja saab loa selle ülekandmiseks välisriiki või kantakse raha sissenõudja soovil tema nimele avatud hoiu- või pangaarvele Eesti Vabariigis. Raha kantakse sissenõudjale üle vabariigi pangaasutuse kaudu.

7. peatükk

VÕLGNIKULT RAHA VASTUVÕTMINE JA SELLE VÄLJAANDMINE

§ 75. Kohtutäituri poolt raha vastuvõtmine deposiitarvele

(1) Tavaliselt tasub võlgnik võlasummad sissenõudjale otse, ilma kohtutäituri vahenduseta, mille kohta esitatakse kohtutäiturile maksmist tõendav dokument. Kohtutäitur võtab kviitungi alusel raha vastu, kui sissenõudja asukoht on võlgnikule teadmata või kui sissenõudja keeldub raha vastuvõtmisest.

(2) Kohtutäituri ametialasele arveldusarvele kantakse ka vara müügist laekunud raha.

(3) Kohtutäitur võtab raha vastu ainult vormikohaste kviitungite alusel.

(4) Kviitungi alusel vastuvõetud raha peab kohtutäitur maksma pankade deposiitarvele hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast raha vastuvõtmist.

(5) Kohtutäituri on keelatud ilma kohtutäituri ametialase arveldusarve vahenduseta raha vastu võtta ning sissenõudjale üle kanda.

§ 76. Raha väljaandmine sissenõudjale kohtutäituri ametialaselt arveldusarvelt

(1) Kohtutäituri poolt võlgnikult sissenõutud rahast rahuldatakse sissenõudjate nõudmised ja kaetakse otsuse täitmise kulud. Raha, mis jääb üle pärast kõikide nõudmiste rahuldamist, tagastatakse võlgnikule. Võlgnikult saadud raha või vara müügist saadud raha kantakse sissenõudjale üle raha saamisest alates viie tööpäeva jooksul, arvestades käesoleva seadustiku §-des 64¹, 64² ja 64⁶ sätestatud erisusi.

(2) [Kehtetu]

(3) Sissenõudjale või võlgnikule väljaantav raha kantakse kohtutäituri ametialaselt arveldusarvelt üle isiku arvelduskontole. Kui isikul puudub arvelduskonto, võib raha välja maksta isiku nimele vormistatud tšeki alusel või posti teel. Raha ülekandmiseks posti teel annab kohtutäitur kirjaliku korralduse ja lisab sellele raha saajate nimekirja, milles on märgitud ka isikute aadressid ja ülekantavate summade suurus.

(4) Nimelised tšekid antakse passi alusel välja sissenõudjale või isikule, kellel on raha saamiseks volitus. Passiandmed märgitakse tšekikontsule.

(5) Ametialasel arveldusarvel hoitakse alates laekumisest viis aastat ka raha, mida sissenõudja ei ole vastu võtnud. Viie aasta möödudes kantakse raha riigieelarvesse.

(6) Kohtutäiturile lisatasuna väljamaksmisele kuuluv raha makstakse deposiitarvelt välja kohtutäituri nimele väljakirjutatud tšeki alusel.

8. peatükk

VÕLGNIKU, SISSENÕUDJA JA TEISTE ISIKUTE KAITSE TÄITEMENETLUSES

§ 77. Kohtutäituri tegevuse peale edasikaebamine

(1) Kohtutäituri tegevuse peale täitedokumendi täitmisel või täitetoimingu tegemisest keeldumisel võib võlgnik või sissenõudja esitada kohtutäiturile kaebuse 10 päeva jooksul, arvates kaevatava toimingu tegemisest või selle tegemisest keeldumisest või päevast, mil kaebaja sellest teada sai.

(2) Kaebus kohtutäituri tegevuse peale vaadatakse läbi sissenõudja ja võlgniku osavõtul 10 päeva jooksul, kuid nende mitteilmumine ei takista selle läbivaatamist. Kohtutäituri otsuse peale võib kümne päeva jooksul, arvates otsuse kättesaamisest, esitada kaebuse maa- või linnakohtule, kus kohtutäituri büroo asub.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kohus vaatab kaebuse kohtutäituri otsuse peale läbi kahe nädala jooksul, arvates kaebuse esitamisest.

(4) Maa- või linnakohtu määruse peale kohtutäituri otsuse kohta võivad menetlusosalised ja kohtutäitur esitada erikaebuse ringkonnakohtusse tsiviilkohtumenetluse seadustikus (RT I 1998, 43-45, 666; 108/109, 1783; 1999, 16, 271; 31, 425; 2000, 51, 319; 55, 365; 2001, 21, 113) sätestatud korras.
[RT I 2003, 23, 146 - jõust. 17.03.2003]

§ 78. Teiste isikute kaitse täitemenetluses

(1) Kui kohtutäitur rikub vara arestimisel seadust, mis on aresti tühistamise aluseks sõltumatult sellest, kas vara kuulub võlgnikule või teistele isikutele, vaadatakse avaldus aresti tühistamise kohta läbi kui kaebus kohtutäituri tegevuse peale käesoleva seadustiku §-s 77 sätestatud korras. Sellist avaldust võib esitada kuni arestitud vara müümiseni.

(2) Teiste isikute poolt avaldatud tsiviilõigusliku vaidluse vara kuuluvuse kohta, millele on pööratud sissenõue, vaatab läbi kohus. Vara arestist vabastamise hagi esitatakse sissenõudja ja võlgniku vastu.

III. osa

OTSUSTE TÄITMINE VÄÄRTEO- JA HALDUSASJADES

[RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

9. peatükk

[Kehtetu - RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

9¹. peatükk

VÄÄRTEO EEST KARISTUSENA KOHALDATUD RAHATRAHV

[RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

§ 80¹. Rahatrahvi sissenõudmise kord

(1) Täitemenetlus väärteo eest karistusena kohaldatud rahatrahvi sissenõudmiseks algatatakse kohtutäiturile täitmiseks saadetud kohtuotsuse või kohtuvälise menetleja otsuse alusel.

(2) Rahatrahvi sissenõudmisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 24–47, § 48 lõikes 2, §-des 49–64⁵⁶, 73 ja 74 sätestatud, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

(3) Väärteo eest karistusena kohaldatud rahatrahv kantakse riigieelarvesse. Kui rahatrahvi määranud kohtuvälise menetleja on valla- või linnavalitsus, kantakse väärteo eest karistusena määratud rahatrahv otsuse teinud kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Kui rahatrahvi määranud kohtuvälise menetleja on valla- või linnavalitsusega halduslepingu sõlminud eraõiguslik juriidiline isik, kantakse väärteo eest karistusena määratud rahatrahv eraõigusliku juriidilise isikuga halduslepingu sõlminud kohaliku omavalitsuse eelarvesse.
[RT I 2002, 110, 654 - jõust. 09.01.2003]

§ 80². Rahatrahvi tasumise tähtaeg

(1) Kui kohus või kohtuvälise menetleja ei ole määranud rahatrahvi tasumist ositi, tasutakse rahatrahv tervikuna. Kohtutäitur annab süüdlasele (edaspidi *võlgnik*) rahatrahvi tervikuna tasumiseks tähtaja, mis ei ole lühem kui kümme päeva ega pikem kui kolmkümmend päeva. Rahatrahvi tasumise kohta esitab võlgnik kohtutäiturile maksedokumendi.

(2) Kui kohtuvälise menetleja või kohus on vastavalt karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 44, 284) § 66 lõigetele 2 ja 3 määranud rahatrahvi tasumise ositi, tasutakse rahatrahv otsuses või kohtuotsuses ettenähtud osades ja tähtjal.

(3) Võlgniku põhjendatud taotluse korral esitab kohtutäitur kohtuotsuse teinud kohtule või otsuse teinud kohtuvälisele menetlejale avalduse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 ettenähtud tähtaegade pikendamiseks, kuid mitte rohkem kui kuue kuu võrra.

(4) Kui rahatrahvi määratud tähtjaks ei tasuta või kui osastatud rahatrahvi maksmise tähtaegu ei järgita ja rahatrahvi täitmise tähtaega ei ole pikendatud, pöörab kohtutäitur sissenõude võlgniku varale käesoleva seadustiku §-des 49–64⁵⁶, 73 ja 74 sätestatud korras.

§ 80³. Rahatrahvi asendamine arestiga

(1) Kui rahatrahvi tervikuna määratud tähtjaks ei tasuta või kui osastatud rahatrahvi tasumise tähtaega ei järgita ja rahatrahvi täitmise tähtaega ei ole pikendatud ning võlgnikul ei ole vara, millele sissenõuet pöörata, saadab kohtutäitur avalduse rahatrahvi asendamiseks arestiga vastavalt karistusseadustiku §-s 72 sätestatud kohtuotsuse täitmisele pööranud maa- või linnakohtule või kui otsuse on teinud kohtuväline menetleja, kohtutäituri asukohajärgsele maa- või linnakohtule, teatades sellest võlgnikule.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduses märgitakse rahatrahvi tasutud osa suurus.

(3) Kui võlgnik on enne asendusaresti kohaldamist rahatrahvi täies ulatuses tasunud, lõpetab kohtutäitur menetluse rahatrahvi sissenõudes, teatades viivitamatult rahatrahvi tasumisest maa- või linnakohtule.

(4) Kohtutäitur lõpetab täitemenetluse rahatrahvi sissenõudes aresti mõistmise kohtumääruse alusel.

§ 80⁴. Täitemenetluse lõpetamine rahatrahvi sissenõudes kohtuotsuse ja kohtuvälise menetleja otsuse täitmise aegumise tõttu

Täitemenetlus vääртеoasjas tehtud kohtuvälise menetleja otsuse või kohtuotsuse alusel määratud rahatrahvi sissenõudes lõpetatakse täitmise aegumise tõttu, kui rahatrahvi ei ole sisse nõutud karistusseadustiku §-s 82 sätestatud tähtaja jooksul.

§ 80⁵. Täitemenetluse lõpetamine rahatrahvi sissenõudes füüsilise isiku surma või juriidilise isiku lõppemise korral

Füüsilise isiku surma või juriidilise isiku lõppemise korral ei pöörata sissenõuet füüsilise isiku pärija või juriidilise isiku õigusjärglase varale ja täitemenetlus lõpetatakse.

10. peatükk

[Kehtetu - RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

10¹. peatükk

HALDUSKOHTU MÄÄRATUD RAHATRAHVI TÄITMINE NING MENETLUSKULUD JA MUUD AVALIK-ÕIGUSLIKUD RAHALISED SISSENÕUDED HALDUSKOHTU- JA VÄÄRTEOMENETLUSES

[RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

§ 82¹. Halduskohtu otsuste ja määruste täitmise kord

Halduskohtumenetluses kohtuotsuse või -määrusega kohaldatud rahatrahvi, menetluskulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete täitmisele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 24–47, § 48 lõikes 2, §-des 49–64⁵⁶ ja 73, § 80¹ lõigetes 1 ja 3, § 80² lõikes 1 ja §-s 82⁵ sätestatud.

§ 82². Vääртеoasjas määratud menetluskulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete täitmise kord

(1) Vääртеomenetluses kohtuotsuse või -määrusega ja kohtuvälise menetleja otsuse või määrusega määratud menetluskulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete täitmisele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 24–47, § 48 lõikes 2, §-des 49–64⁵⁶ ja 73, § 80¹ lõigetes 1 ja 3, § 80² lõikes 1 ja §-s 80⁵ sätestatud.

(2) Täitemenetlus vääртеoasjas tehtud kohtuvälise menetleja otsuse või määruse või kohtuotsuse või -määruse alusel määratud menetluskulude ja muudes avalik-õiguslikes rahalistes sissenõuetes lõpetatakse täitmise aegumise tõttu, kui nimetatud kulusid ei ole sisse nõutud karistusseadustiku §-s 82 sätestatud tähtaja jooksul.

(3) Väärteomenetluses määratud hoiatustrahv kantakse riigi- või kohaliku omavalituse eelarvesse käesoleva seadustiku § 80¹ lõikes 3 sätestatud alustel.

10². peatükk **KONFISKEERIMINE**

[RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

§ 82³. Konfiskeerimise otsuse täitmine väärteoasjades

(1) Kohtutäitur saadab väärteoasjas tehtud kohtuotsuse koopia ja menetluskohandi koopia konfiskeeritava aine või eseme kohta maavalitsuse rahandusorganile, kui seadus ei sätesta teisiti.

(2) Maavalitsuse rahandusorgan teatab konfiskeerimise täitmisest kohtutäiturile.

(3) Kui maavalitsuse rahandusorgan ei teata kohtutäiturile konfiskeerimise täitmisest kuuekümnepäeva jooksul alates kohtuotsuse jõustumisest, teeb kohtutäitur selle kohta järelepärimise maavalitsuse rahandusorganile.

(4) Kohtutäitur lõpetab konfiskeerimise täitemenetluse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate alusel.

11. peatükk **[Kehtetu]**

IV. osa **KOHTUOTSUSTE TÄITMINE KRIMINAALASJADES**

12. peatükk

[Kehtetu - RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

12¹. peatükk **RAHALINE KARISTUS JA VARALINE KARISTUS**

[RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

§ 91¹. Rahalise karistuse ja varalise karistuse sissenõudmise kord

(1) Täitemenetlus kriminaalasjas mõistetud rahalise karistuse ja varalise karistuse sissenõudmiseks algatatakse kohtutäiturile täitmiseks saadetud kohtuotsuse alusel.

(2) Rahalise karistuse, varalise karistuse ja kriminaalmenetluse kulude sissenõudmisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 24–47, § 48 lõikes 2, §-des 49–64⁵⁶, 73 ja 74 sätestatud, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

(3) Rahalise karistuse ja varalise karistuse summa kantakse riigieelarvesse.

§ 91². Rahalise karistuse ja varalise karistuse tasumise tähtaeg

(1) Rahaline karistus ja varaline karistus tasutakse tervikuna, kui kohus ei ole mõistnud rahalise karistuse tasumist ositi. Kohtutäitur annab süüdimõistetule (edaspidi *võlgnik*) rahalise karistuse ja varalise karistuse tasumiseks tähtaja, mis ei ole lühem kui kuuskümmend päeva ega pikem kui üheksakümmend päeva. Rahalise karistuse ja varalise karistuse tasumise kohta esitab süüdimõistetule kohtutäiturile maksedokumendi.

(2) Kui kohus on vastavalt karistusseadustiku § 66 lõikele 1 määranud rahalise karistuse tasumise ositi või vastavalt kriminaalmenetluse koodeksi (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT I 2000, 56, 369; 75, õiend; 84, 533; 86, 542; 2001, 3, 9; 53, 306 ja 313; 56, 333; 65, 378; 100, 645; 102, 676; 2002, 29, 174) sätetele pikendanud rahalise karistuse või varalise karistuse tasumise tähtaega või määranud selle tasumise kindlaksmääratud tähtaegadel osade kaupa, tasutakse rahaline karistus või varaline karistus kohtuotsuses või -määruses ettenähtud osades ja tähtajal.

(3) Võlgniku põhjendatud taotluse korral esitab kohtutäitur otsuse teinud kohtule avalduse käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes ettenähtud tähtaegade pikendamiseks, kuid mitte rohkem kui kuue kuu võrra.

§ 91³. Rahalise karistuse ja varalise karistuse tasumata jätmise tagajärjed

(1) Kui rahalist karistust või varalist karistust määratud tähtpäevaks ei tasuta või kui osastatud rahalise karistuse või varalise karistuse tasumise tähtaegu ei järgita ja rahalise karistuse või varalise karistuse tasumise tähtaega ei ole pikendatud, saadab kohtutäitur avalduse kohtuotsuse täitmisele pööranud maa- või linnakohtule rahalise karistuse või varalise karistuse asendamise otsustamiseks karistusseadustiku §-des 70–71 sätestatud korras või sissenõude pööramiseks võlgniku varale, teatades sellest kirjalikult võlgnikule.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduses märgitakse rahalise karistuse ja varalise karistuse tasutud osa suurus.

(3) Rahalise karistuse või varalise karistuse osalise tasumise korral arvestatakse tasutud osa asenduskaristuse pikkuse määramisel proportsionaalselt tasutud summa suurusega. Asenduskaristuse mõistmise või süüdimõistetu varale sissenõude pööramise määruuse koopia saadab maa- või linnakohus kohtutäiturile.

(4) Kui võlgnik on enne asenduskaristuse kohaldamist rahalise karistuse ja varalise karistuse summa täies ulatuses tasunud, lõpetab kohtutäitur menetluse rahalise karistuse ja varalise karistuse sissenõudes, teatades maa- või linnakohtule viivitamatult kirjalikult rahalise karistuse ja varalise karistuse tasumisest.

(5) Kui kohus on teinud määruuse asenduskaristuse mõistmise kohta, lõpetab kohtutäitur täitemenetluse rahalise karistuse ja varalise karistuse sissenõudes.

§ 91⁴. Täitemenetluse lõpetamine rahalise karistuse ja varalise karistuse sissenõudes kohtuotsuse aegumise tõttu

Täitemenetlus rahalise karistuse ja varalise karistuse sissenõudes lõpetatakse täitmise aegumise tõttu, kui rahalist karistust või varalist karistust ei ole sisse nõutud karistusseadustiku §-s 82 sätestatud tähtaja jooksul.

§ 91⁵. Täitemenetluse lõpetamine rahalise karistuse või varalise karistuse sissenõudes füüsilise isiku surma tõttu või rahalise karistuse sissenõudes juriidilise isiku lõppemise korral

Füüsilise isiku surma või juriidilise isiku lõppemise korral ei pöörata sissenõuet füüsilise isiku pärija või juriidilise isiku õigusjärglase varale ja täitemenetlus lõpetatakse.

§ 91⁶. Kriminaalmenetluse kulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete täitmise kord

Kriminaalmenetluse kulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete täitemenetluses kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 24–47, § 48 lõikes 2, §-des 49–64⁵⁶, 73 ja 74, § 91¹ lõigetes 1 ja 3, § 91² lõikes 1 ning §-des 91⁴ ja 91⁵ sätestatud.

13. peatükk 14.-18. peatükk [kehtetud]

[Kehtetu - RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

V-VI osa [kehtetud]

VII. osa TAGASITÄITMINE

§ 180. Tagasitäitmine kriminaal- ja väärteoasjades

Kahju, mis on isikule tekitatud alusetult süüdimõistmise, kriminaalvastutusele võtmise, vahi all pidamise või väärteokaristuse kohaldamisega, hüvitatakse seaduses sätestatud korras.
[RT I 2002, 56, 350 - jõust. 01.09.2002]

§ 181. Tagasitamine teistes asjades

Teistes asjades tehtud täitedokumentide tühistamisel ja asja menetluse lõpetamisel tuleb kodanikule tagastada kõik see, mis temalt tühistatud täitedokumendi alusel oli sisse nõutud. Sissenõutu reaalse tagastamise võimatuse korral hüvitatakse kahju rahaliselt.

VIII. osa

SEADUSTIKU RAKENDAMINE

§ 182-197. [kehtetud]

§ 197¹. Seadustiku rakendamine

(1) Kuni 2001. aasta 1. juunini ei ole sissenõudja kohustatud tasuma kohtutäituri tasu ettemaksu, kui kohtutäituri seaduse (RT I 2001, 16, 69) jõustumise ajal maa- või linnakohtu menetluses olnud täitedokument antakse kohtutäituri menetlusse.

(2) Enne 2004. aasta 1. jaanuari hagi tagamise tulemusena võlgniku konto arestimise korral kohtutäituri ametialasele arveldusarvele kantud raha kohustub kohtutäitur tagasi kandma võlgniku arestitud kontole krediitiasutuses hiljemalt 2004. aasta 31. jaanuaril.
[RT I 2003, 83, 556 - jõust. 02.01.2004]

197². Kriminaalasjas, halduskohtumenetluses ja väärteoasjas kohaldatud avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete laekumise korra kehtestamine

Kriminaalasjas kohaldatud rahalise karistuse, varalise karistuse, kriminaalmenetluse kulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete riigieelarvesse laekumise korra, halduskohtumenetluses kohtuotsuse või määrusega kohaldatud rahatrahvi, menetluskulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete ning väärteoasjas kohaldatud rahatrahvi, hoiatustrahvi, menetluskulude ja muude avalik-õiguslike rahaliste sissenõuete riigieelarvesse laekumise korra kehtestab rahandusminister.
[RT I 2003, 26, 156- 21. 03. 2003]

§ 198-199. [Käesolevast tekstist välja jäetud]